

A
POCKET DICTIONARY
OF
ENGLISH AND PERSIAN.

BY
WILLIAM THORNHILL TUCKER,
BENGAL CIVIL SERVICE.

LONDON:
JAMES MADDEN, 8, LEADENHALL STREET.

MDCCCL.

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

P R E F A C E.

I COMMENCED making this compilation for my own use, solely. Mr. FORBES' work I have not seen, but understand that it is not a *pocket* dictionary of the Persian language, which is what I want, and the want of which I felt in India. It having been suggested to me that many others may possibly feel the same want as myself, I am perfectly willing that they should benefit by my labours—if so it pleaseth them. But, at the same time, I would beg the *mere* scholar—to whom this book can never be of *practical* use—to leave it alone; as it is not intended for a book of reference.

I have simplified the English pronunciation of the Persian words as much as possible, by writing the actual pronunciation, without attending to the vowel points, and by adopting the

short "a" almost invariably in place of the short "i" or "u"; my reasons for this simply being that these three *short* vowels are almost invariably pronounced alike (as in English, "a" in "affront," "i" in "mirth," "u" in "urn"); and there is no reason why they should not be written alike, excepting in a work intended as a standard book of reference, where the insertion of the vowel points becomes necessary, and, consequently, the English pronunciation must be written according to such points. I have only paid regard to these vowel points where the immediate derivatives of the word show the existence of the vowel point, and where, consequently, the insertion of this point may lead the student to remember easily such derivatives. Thus the imperative of "guftan" is "go," formed by lengthening the "u" in "guftan," which I have accordingly inserted as an index to the imperative. There is danger even here that the word will be pronounced "gooftan" by the uninitiated; I have constantly heard the short vowels thus lengthened by beginners, for the purpose of distinguishing between the short

PREFACE.

“a,” “i,” and “u,” where, perhaps, in the pronunciation, there is no distinction. This has been, with me, a principal reason for omitting the vowel points and adopting the short “a” as the actual simple sound.

I had illustrated the use of many of the words by short examples, chosen principally from the “*Anwári Sahayli*” and “*Akhlák-i mahsiny*,” but, for the purpose of reducing the size of the work, I have cut out almost all, leaving but a few that I found in Mr. JOHNSON’S most portly Dictionary.

WM. T. TUCKER.

In the English pronunciation of the
Persian words—

“a” is pronounced as	{	“a” in “abuse,”
		“ea” in “earth,”
		“i” in “first,”
		“o” in “world,”
		[“u” in “curse”
“á” is pronounced as	{	“a” in “ask,”
		“ar” in “Arthur.”

“e” is pronounced as “ai” in “aid.”

“i” is pronounced as “i” in “inn.”

“í” is pronounced as “ee” in “feel.”

“o” is pronounced as “o” in “ghost.”

“u” is pronounced as $\begin{cases} \text{“u” in “mud,”} \\ \text{“ou” in “^{OR}could.”} \end{cases}$

“ú” is pronounced as “u” in “use.”

“ay” is pronounced as “i” in “sigh.”

“aw” is pronounced as “ou” in “hour.”

I have generally used the short “a,” and in many cases, where a strict attendance to the vowel points—which do not appear in Persian writing—might demand the short “i” or “u,” I have attended more to the actual pronunciation than to these vowel points, which serve only to confuse. At the same time, the reader must be careful concerning the pronunciation of this short “a” as I have above given it.

A
POCKET DICTIONARY
OF
ENGLISH AND PERSIAN.

Abandon, v.a. ترک کردن *tark kardan*. گذاشتن
. *gazáshtan.*

Able (to be), v.n. توانستن *tawánistan*. قادر شدن
kádar shudan.

Abolished, a. منسوخ *mansúkh*.

Abound, v.n. بسیار بودن *bisýár búdan*. کثیر شدن
kasír shudan.

Above, prep. بر *bar*. بالا *bálá*. علي *álay*. Above
you, علیکم *álaykum*.

Absent, a. غیر حاضر *ghayr házar*. نا موجود *ná
mowjúd*. غایب *gháyab*.

Abstract, s. خلاصه *khalásah*. Give an abs. of the
circumstances, خلاصه کیفیت کن *khalásah-i
kayfiyat kun*.

Abundance, s. زیادتی *ziádátí*. کثرت *kasrat*.
برکت *barkat*. ارزانی *arzání*.

Abundant, a. زیاده *ziáduh*. كثير *kaşir*.

Abuse, s. دشنام *dashnám*. To abuse, v.a.

دادن دشنام *dashnám dádan*.

Accept, v.a. پذیرفتن *pazíraftan*. قبول نمودن *kabúl namúdan*.

Accessory, s. حلیف *halíf*.

Accident, s. اتفاق *itfák*. وقعت *wákât*. قضا *kazá*.

حادثه *hádaşat*. (pl. حوادث *hawádaş*).

Accompany, v.a. رفاقت ساختن *rafákát sákhtan*.

رافق شدن *rafík shudan*. باهم رفتن *báham raftan*.

Accomplice, s. شریک *sharík*.

Accomplish, v.a. کامل کردن *kámál kardan*. پرداختن

pardákhtan. برآوردن *bar áwardan*.

According to, prep. موافق *múáfak*. بقدر *bakadar*.

Account of (on), prep. برای *barái*. از راه *áz ráh*.

On his account, او برای *barái ú*.

Accuse, v.a. شکایت کردن *shakáyat kardan*.

تهمت نمودن *tahmat namúdan*.

Acquit, v.a. بیگناه نمودن *begunáh namúdan*.

Across, (from point to point) از سر بسر *az sar ba*

sar. (from this to that) از این تا آن *az in*

tá an.

Action, s. عمل *âml*. کار *kár*.

Active, a. چست *chast*. کارساز *kársáz*.

Add, v.a. زیاده کردن *ziádah kardan*. افزودن *afzúdan*.

Admiration, s. تعجب *tājab*. عجب *ājab*.

Admire, v.a. پسندیدن *pasandidan*. تعجب نمودن *tājah namúdan*.

Admit, v.a. در آوردن *dar áwardan*. دخل دادن *dakhl dádan*.

Adopt a son, v. بجای فرزند قبول نمودن *ba jái farzand kabúl namúdan*.

Adopted son, s. پسر خوانده *pisar khwándah*.

Adore, v.a. پرستیدن *parastidan*. عبادت ساختن *ābádat sákhtan*.

Adorn, v. آراستن *arástan*. پیراستن *pirástan*.

Advance, v. پیش آمدن *pesh ámadan*. پیش رفتن *pesh raftan*.

Advantage, s. نفع *nafā*. فایده *fáidah*.

Adventure, s. واقعت *wáqāt*.

Adversity, s. محنت *miḥnat*. مشقت *maṣḥqāt*.

Advice, s. پند *pand*. صلاح *ṣaláh*. نصیحت *naṣiḥat*.
موعظت *múāẓat*. تدبیر *tadbir*.

Affair, s. کار *kár*. حال *ḥál*. (pl. احوال *aḥwál*).
مقدمه *makadamah*.

Affection, s. محبت *maḥabat*. آرزو *arzú*. مودت *múadat*. مهربانی *mihrbání*.

Affectionate, a. محب *maḥab*. مهربان *mihrbán*.
An affectionate friend, دوست مهربان *dost-i mihrbán*.

Afflict, v. آزردن *ázardan*.

Afflicted, (to be) v. غم خوردن *gham khúrdan*.
محنت کشیدن *ghamzadahshudan*. غم زده شدن *mihnat kashídán*.

Affliction, s. غم *gham*. محنت *mihnat*. رنج *ranj*.
آزردگی *ázardagi*.

Aforesaid, a. متقدم *mataḥadam*. مذکور *mazkúr*.

Afraid, a. ترسان *tarsán*. بد دل *bad dil*.

After, prep. and adv. پس *pas*. در پس *dar pas*.
بعد از *bād az*. بعد *bād*. To, come after,
در پس آمدن *dar pas ámadán*.

Again, adv. دیگر بار *dígar bár*. باز *báz*.

Against, prep. بر *bar*. علی *álay*. Against him,
بر او *bar ú*.

Age, s. عمر *ámr*.

Agent, s. گماشته *gamáshtah*.

Agitated, a. مضطرب *mazṭarab*.

Agitation, s. اضطراب *izṭaráb*. حرکت *harkat*.

Agony, s. رنج *ranj*. درد *dard*.

Agree, v. راضی شدن *wafák kardan*.
 راضی شدن *rāzi shudan*. رضای کردن *razá kardan*.
 قبول کردن *kabúl kardan*. مطاوعت کردن *maṭáwāt kardan*.

Agreeable, a. دلپذیر *pasand*. *dil pazír*.
 مناسب *manásab*.

Ah! interj. آه *áh*.

Aid, s. مدد *mudad*. یاری *yári*.

Aim, v. نشان دادن *nashándan*. شست کردن *shast kardan*.

Air, s. هوا *hawá*.

Alarm, s. نرس *tars*. خوف *khawf*.

Alas! interj. آه *áh*. دریغ *daregh*.

Alive, a. زنده *zindah*.

All, a. همه *hamah*. جمیع *jamí*. جملة *jamlah*.
 مجموع *mujmú*. تمام *tamám*.

Alliance, s. عهد *áhd*. اتفاق *itfák*.

Alone, a. تنها *tanhá*. مفرد *mafrad*. خلوتنشین *khilwatnashín*.

Alongside, prep. در کنار *dar kanár*.

Also, conj. نیز *nez*. هم *ham*.

Although, conj. اگرچه *agarchih*. هرچندکه *harchandkih*.

Always, adv. همیشه *hameshak*. پیوسته *paywastah*.
 همواره *hamwárah*.

Ambassador, s. ایلچی *ilchi*. رسول *rasúl*. وکیل *wakil*.

Ambition, s. منصب *manṣab*. حرص *harṣ*.

Ambush, s. کمین *kamin*. کمینگاه *kamínghá*.

Among, prep. در میان *dar miyán*. اندر *andar*.

Ancestor, s. پیشینه *peshínah*. باب *báb*.

Ancient, a. قدیم *kadim*. پیر *pir*.

And, conj. و (or *wa*).

Angel, s. پری *pari*. فرشته *farishtah*. Angel-faced, پری روی *pari-rúí*.

Anger, s. خشم *khashm*. حرق *hark*. غضب *ghaḥḥb*.

Angry, a. رنجیده *ranjídah*. غضوب *ghaḥḥúb*.

The face stained with anger, i.e. Angry, نگاه غضب آلود *nagáh-i ghaḥḥb áلود*.

Animal, s. جانوار *jánwár*. حیوان *ḥaywán*. A quadruped, حیوان چهار پای *ḥaywán-i chahár pái*.

Another, a. دیگر *digar*. * One another, یکدیگر *ek digar*.

Answer, s. جواب *jawáb*. A respondent, جواب ده *jawábdah*.

Answer, v. جواب دادن *jawáb dádan*. To answer a letter, v. جواب نامه کردن *jawáb námah kardān*.

Ant, s. مور *múr*. Ant-hill, s. آشيان مور *áshyán-i múr*.

Anvil, s. سندان *sandán*.

Anxiety, s. فكر *fikr*.

Anxious, a. دل بسته *dilbastah*. فكرمند *fikrmand*.

پريشان *pareshán*. To be anxious, v. پريشان خاطر شدن *pareshán-khátar shudan*.

Any, a. كس *kas*. هر *har*. "Any" is usually formed by affixing the indefinite particle *i* to the word. Thus, from چيز *chíz*, "a thing," we have چيزي *chízi*, "any thing."

Apology, s. عذر *úẓr*. A poor apology, عذر لنگ *úẓr-i lang*.

Apparent, a. ظاهر *záhar*. پديد *pudíd*. حاصل *húṣal*.

Appear, v. (make one's appearance) ظاهر شدن *záhar shudan*. پديد آمدن *padiíd ámadan*.

Appear, v. (seem) نمودن *namúdan*.

Appease, v. ملأيت کردن *maláiyamat kardan*. خاطر آسودن *khátar kardan*. خاطر کردن *ásúdan*.

Apple, s. سيب *stb*.

Appoint, v. (fix, determine). مقرر کردن *maẓarar kardan*.

Appoint, v. (to a situation) نصب دادن *naṣb dādan*.

Appointment, s. منصب *manṣab*. جاه *jāh*.

Approach, v. آمدن *ámadan*. نزدیک شدن *nazdik shudan*. نزدیک آمدن *nazdik ámadan*.

Approval, s. پسند *pasand*. رضا *razá*.

Approve, v. پسندیدن *pasandidan*. راضی شدن *rází shudan*. پسند داشتن *pasand dáshtan*.

April, s. ارد بهشت *ard bahisht*.

Aqueduct, s. آبگذر *ábguzar*. قنات *kanát*.

Arab, s. عرب *árab*. Wild Arab of the desert, اعراب *áráb*.

Arabia, s. عربستان *árabistán*. عرب *árab*.

Arch, s. کمر *kamar*. گنبد *ganbad*. طاق *taq*.

Archer, s. تیرانداز *tirándáz*. کمانکش *kamánkash*.

Ardour, s. سوز *soz*. غیرت *ghairat*.

Arm, s. بال *bál*. بازو *bázú*.

Arms, s. ساز *sáz*. سلاح *saláh*. برگت *barg*. Armoury, خزانة السلاح *khazínat-il saláh*.

Army, s. لشکر *lashkar*. عسکر *áskar*. A victorious army, عسکر منصور *áskar-i manṣúr*. The army of the faithful, لشکر اسلام *lashkar islám*.

Army, (encamp an) v. لشکرگاه نمودن *lashkar gáh namúdan*.

Around, adv. گرداگرد *gardágard*.

Arrange, v. گستردن *gastardan*. ترتیب ساختن *tartib sákhtan*. اقامت کردن *akámat kardan*.

Arrangement, s. ترتیب *tartib*. نظم *nazm*. نظام *nazám*.

Arrest, v. گرفتن *gariftan*. گرفتار کردن *gariftár kardan*.

Arrested, (to be) v. گرفتار شدن *gariftár shudan*.

Arrival, s. وصول *waşúl*. آمدن *ámadan*.

Arrive, v. رسیدن *rasídan*. آمدن *ámadán*. وصول کردن *waşúl kardan*.

Arrow, s. تیر *tír*. سهم *sahm*. The arrow of destiny, i.e. death, قضا سهم *sahm-i kazá*.

Art, s. (science) علم *ilm*.

As, adv. and conj. چون *chún*. همچون *hamchún*. مانند *mánand*.

As far as, adv. تا *tá*.

Ashamed, a. خجل *khajal*. شرم‌ساز *sharmsáz*.

Ashamed, (to be) v. شرم‌منده شدن *sharmandah shudan*. شرم داشتن *sharm dáshtan*.

Ashes, s. خاک *khák*. خاکستر *khákastar*.

Ask, v. پرسیدن *parsídan*. طلب کردن *talb kardan*.

Asleep, a. خفته *khafteh*.

Ass, s. خر *khar*. دراز گوش *daráz-gosh*.

Assault, s. حمله *humlah*. خروش *kharosh*. شدت *shadat*.

Assault, v. حمله کردن *hamlah kardan*. تاختن *takhtan*.

Assemble, v. (to come together) مجموع شدن *majmūʿ shudan*. جمع شدن *jamʿ shudan*.

Assemble, v. (bring together) تحصیل نمودن *tahṣīl namūdan*. جمع کردن *jamʿ kardan*.

Assembly, s. مجلس *majlis*. حلقه *jamā*. جمع *jamā*. مجلس *majlis*. حلقه *ḥalkah*.

Assist, v. معاونت دادن *maāwanat dādan*. مدد دادن *madad dādan*. یاری کردن *yārī kardan*.

Assistance, s. معاونت *maāwanat*. مدد *madad*.

Astonish, v.a. حیرت انگیز کردن *ḥayrat angekhtan*. اشفتن *ashaftan*.

Astonished, a. حیران *ḥayrān*. حیر *ḥayr*. متحیر *mataḥayar*.

Astonishment, s. حیرت *ḥayrat*. عجب *ājab*. تحیر *taḥayr*.

Attempt, s. قصد *qaṣad*. سعی *sāʿi*.

Attempt, v. قصد ساختن *qaṣad sākhtan*. آزمودن *āzmūdan*. جهد کردن *jahad kardan*.

Attend, v. (serve) خدمت دادن *khidmat dādan*.

Attend, v. (be attentive) مقید بودن *maḡayd būdan*.

خبر داشتن *khabar dāshtan*.

Attendant, s. خدمتگار *khidmatgār*. خادم *khādam*.

Attentive, a. مقید *maḡayd*. متفکر *metafikr*. خبردار *khabar dār*.

August, s. (the month) شهریور *shahriwar*.

Authority, s. قدرت *kadrat*. مکانت *makānat*.

اقتدار *iktadār*. By my authority, بحکم من *bahukm-i man*. By their authority, بقدرت شان *bakadrat-i shān*.

Autumn, s. خریف *kharif*.

Avarice, s. حرص *harṣ*. طمع *taṃā*. بخل *bakhl*.

Avaricious, a. حریص *hareṣ*. خشک *khashk*. باخل *bākhḡl*. اروز *arūz*. بخیل *bakhīl*.

Avoid, v. اجتناب کردن *ijtanāb kardan*.

Awake, a. بیدار *bedār*. متنبه *mutanabah*.

Awake, v. بیدار بودن *mutanabāh shudan*. متنبه شدن *bedār būdan*.

Awaken, v. (cause to awake) بیدار کردن *bedār kardan*. انگیزتن *angekhtan*.

Awful, a. ترسناک *tarsnāk*. مهیب *mahayb*.

Awkward, a. نالطیف *nā latīf*. نامناسب *nā manāsab*.

Axe, s. کشته *kashtarah*. کننده *kanāndah*. Pickaxe, کلند *kaland*.

B.

Back, s. پشت *pasht*.

Back, adv. باز *báz*. Come back, v. باز آمدن *báz ámadan*. Bring back, v. باز آوردن *báz áwardan*.

Bad, a. بد *bad*. شر *shar*.

Badness, s. شر *shar*. Goodness and badness, خیر و شر *k̄hayr o shar*.

Bag, s. جوال *jawál*. دان *dán*. کیسه *kisah*.

Baggage, s. اسباب *asbáb*. شراشر *sharáshar*.

Encumbered with baggage, گرانبار *garánbár*.

Bake, v. بریان کردن *baryán kardan*.

Ball, s. گوی *golí*. گوله *golah*.

Bamboo, s. بانس *báns*.

Band, (bandage) s. بند *band*. Bandage for a wound, s. بند زخم *band-i zak̄m*. یاره بند *yárah band*.

Banish, v. بدر کردن *badar kardan*. طرد ساختن *tarad sákhtan*. راندن *rándan*.

Banished, a. رانده *rándah*.

Bank, (of a river, &c.) s. کنار *kanár*. حد *had*.

A dam, s. آب بند *áb band*.

Banker, s. صراف *ṣaráf*.

Bar, s. زلاج *zalāj*. زیرفین *zīrfīn*.

Barber, s. حاجم *hājām*. سرتراش *sar tarāsh*.

Bare, a. مجرد *majrad*. برهنه *barhnāh*.

Barefaced, (shameless) a. بی شرم *be sharm*.

شوخ چشم *shokh chashm*.

Barefoot, a. بیای برهنه *ba pāi barhnāh*.

Bark, (of a tree) s. پوست *post*.

Barley, s. جو *jō*.

Barren, a. (land) محمل *mamhal*. بی حاصل *be hāsil*.

(woman) عقیم *ākīm*.

Base, a. ناکس *nākas*. خور *khūr*.

Bason, s. آبدان *ābdān*. طشت *tasht*. A golden

bason, زر طشت *tasht-i zar*.

Bath, s. حمام *hamām*.

Bathe, v. غسل کردن *ghasal kardan*.

Battle, s. جنگ *jang*.

Be, v. بودن *búdan*. شدن *shudan*.

Be, (let it be) باد *bád*. Let it be as it may,

هرچه بادا باد *har chih bádú bád*.

Beak, s. تک *tak*. نوک *nok*.

Beam, s. (of wood) چوب *chob*. تیر *tir*.

Bear, s. خرس *kharṣ*. دب *dab*.

Bear, v. (a child) زادن *zādan*. زاشتن *zāshtan*.

Beard, s. ریش *resh*.

Beat, v. *zadan*. زدن *kúftan*. کوفتن

Beautiful, a. *khúsh*. خوش *khúb-rúú*. خوبروي *shokh*. لطيف *latíf*. جميل *jamil*.

Beauty, s. *latáfat*. لطافت *jamál*. جمال

nazrat. حسن *hasn*. Incomparable beauty,

hasn-i be nazír. حسنِ بي نظير

Because, conj. *chún*. چون *barái án*. براي آن

ba wáslah. بواسطه *az án kih*. از آن كه

Become, v. *gashtan*. گشتن *gardídan*. گردیدن

bah به آمدن *búdan*. بودن *shudan*. شدن

ámadan. To become useful, *bakár* بكار آمدن

ámadan.

Bed, s. *palang*. پلنگ *bastar*. بستر *takht*. تخت

gastar. گستر

Bee, s. *zanbúr*. زنبور

Befit, v. (to be suitable) *sháyastan*. شایستن

does not befit you, i.e. it is not proper,

shamára na sháyad. شمارا نشاید

Before, adv. and prep. *pesh*. پیش *pesh az*. پیش از

Before this, *pesh az in*. پیش از این

Beggar, s. *fakír*. فقير *be kár*. بیکار

Begin, v.n. *sharú kardan*. شروع کردن *ágház kardan*. آغاز کردن

Behead, v.n. *gardan zadan*. گردن زدن

Behind, prep. پس *pas*. واپس *wápas*. بعد *bâd*.

Behind and before, پس پیش *pas pesh*.

Behind, (to go) v.a. واپس رفتن *wápas raftan*.

To go behind the curtain, پس پرده رفتن *pas pardah raftan*.

Believe, v.a. (to trust) ایمان داشتن *aymán dáshtan*.

Bell, s. ناقوس *nákús*. (pl. نواقیس *nawákis*).

Belly, s. شکم *shakm*. Pain in the belly, شکم درد *shakm dard*.

Beloved, a. معشوق *māshúk*. محبوب *maḥbúb*.
(fem. محبوبه *maḥbúbah*).

Below, prep. زیر *zir*. فرود *farod*. Below and above, زیر و بالا *zir o bálá*. From below, از فرود *az farod*.

Below, adv. فرو *faro*. To speak below, فرو گفتن *faro guftan*.

Belt, s. میا نبند *miyán band*. بند *band*. کمر *kamar*.

Bend, v.a. (twist) تافتن *táftan*. پیچیدن *pechídun*.
شکفتن *shakaftan*.

Benevolent, a. خیر اندیش *khayr kh'áh*.
khayr andesh. مهربان *mihrbán*.
کرامت *karámât*. کریم *karim*.

Berry, s. دانه *dánah*.

Besides, prep. جز *jaz*. جز از *jaz az*. Besides that,
جز از آن *jaz az án*.

Betray, v. غدر کردن *dār dast dādan*.
ghadar kardan.

Between, prep. در میان *dar mián*. Between them,
dar mián-i ayshán.

Beyond, prep. از بیرون *az bīrún*.

Bind, v. بستن *bastan*. بند کردن *band kardan*.

Bird, s. طیر *tīr*. مرغ *margh*. Birds, s. pl. طيور *tiwar*.

Birth, s. مولود *mawlūd*. ولاد *walād*.

Bite, v.a. گزیدن *gazīdan*. با دندان گرفتن *bā dandán garīstan*. خائیدن *kháyīdan*.

Bitter, (acid) a. تیز *tez*. تلخ *talkh*. Bitter water,
talkháb.

Bitterly, adv. بدلازار *ba dil ázar*. تلخ *talkh*.

Black, a. سیاه *siyáh*. اسود *asūd*. سیه *sih*.

Blacksmith, s. نهام *nahám*. نجل بند *nālbānd*.
آهنگر *áhangar*.

Blame, s. ملامت *malámat*.

Bless, v.a. مبارکی دادن *mabáraki dādan*.

Blessed, a. مبارک *mabárak*.

Blessing, s. برکت *barkat*. مبارکی *mabáraki*.

Blind, a. نا بینا *ná biná*. کور *kúr*.

Blood, s. خون *khún*. خوناب *khúnáb*.

Blood, (to shed) v.n. خون ریختن *khún rekhtan*.

Bloodthirsty, a. خونخوار *khúnkh'ár*.

Blow, s. ضرب *zarb*.

Blow, (as the wind) v.n. وزیدن *wazidan*. دمیدن *damidan*.

Blue, a. نیل *nîl*.

Boar, s. خنزیر *khanzir*.

Boast, v. مباحثت نمودن *mabâharât namûdan*.

Boaster, s. خود فروش *khûd farosh*.

Boat, s. سفینه *safinah*. کشتی *kishti*.

Boatman, s. ملاح سفینه *malâh-i safinah*. ملاح *malâh*.

Body, s. بدن *badn*. تن *tan*.

Body, (dead body) s. لاش *lâsh*.

Bone, s. استخوان *astakh'an*.

Book, s. کتاب *kitâb*. دفتر *daftar*. The book of God, الكتاب الله *al kitâb illah*.

Book, (day) §. روزنامه *roz nâmah*.

Borrow, v. استعارت کردن *astâ'rat kardan*.

Both, pron. هر دو *har do*. Both hands, هر دو دست *har do dast*.

Bottom, s. اصل *aşl*. غور *ghûr*. بون *bûn*.

Bound, to be (in chains) v. بسته زنجیر شدن *bastah zanjir shudan*.

Bound, (to leap) v. جستن *jastan*.

Bounds, (beyond) adv. از حد بیرون *az had birûn*.

Bounds, (to go beyond) v.n. از حد گذاشتن *az had gazáshtan*.

Boundary, s. حد *had*. نشانگاه *nashángáh*. نصب *naşb*.

Boundaries, (to fix the) v. حدود نشانیدن *hadúd nashándan*.

Boundless, a. بی پایان *be páyán*. . .

Bow, s. (in archery) کمان *kamán*.

Bow, s. (rainbow) کمان آسمان *kamán-i ásmán*.

Bow, v. (salute) سر نهادن *sar nahádan*. سلام دادن *salám dúdan*. زمین بوس شدن *zamín bos shudan*.

Bowl, s. جام *jám*.

Box, s. صندوق *şandúk*. دان *dán*. Tinder box, آتش دان *átash dán*.

Boy, s. پسر *pisar*. کودک *kodak*.

Bracelet, s. دستینه *dāstinah*.

Brain, s. دماغ *damágh*.

Branch, s. نهال *nahál*. شاخ *shakh*. شاخ *shákh*.

From branch to branch, شاخ بشاخ *shákh ba shákh*.

Brass, s. روی *rút*.

Brave, a. دلیر *dalír*. تیز دل *tez díl*. پهلوی *pahlú*.

بهادر *bahádar*.

Brave man, s. (lion of a man) شیر مرد *shir-i marđ*.

شیر دل *shir-i dil*.

Bread, s. نان *nán*.

Break, v. شکستن *shakastan*. اشکندن *ashkandan*.

Break faith, v. شرط شکستن *shart shakastan*.

Breakfast, s. خورشِ صبح *khúrash-i šabah*.

Breast, s. سینه *sinah*. پستان *pastán*.

Breath, s. دم *dam*. نفس *nafs*. The last breath,
آخر نفس *ákhar nafs*.

Breathe, v. نفس کشیدن *nafs kashidan*. دم زدن
dam zadan.

Bribe, s. رشوت *rishwat*.

Brick, (unburnt) s. خشت *khast*. (burnt) s.
خشت پخته *khast-i pakhta*.

Bridge, s. بل *bal*. پل *púl*. To build a bridge,
بل بنا کردن *bal baná kardan*.

Bright, a. روشن *roshan*. تابناک *tábnák*. آبدار
ábdár. A bright sword, شمشیر تابناک
shamshir-i tábnák.

Brilliancy, s. فروز *farož*. روشنا *roshná*.

Bring, v. آوردن *áwardan*. بردن *bardan*. رسانیدن
rasánidan.

Bring forth, v. زادن *zadan*.

Brittle, a. منکسر *mankasar*.

Broad, a. عریض *ārez*. فراخ *farákh*.

Brother, s. برادر *barádar*. Oh, dear brother! *lit.*

“Oh, brother of my soul!” ای برادرِ جانی *ay barádar-i jáni*.

Bud, s. (of the rose) غنچه *ghanchah*.

Buffalo, s. جاموس *jámús*.

Build, v. بنا کردن *baná kardan*.

Bull, s. گاو *gáo*.

Bullet, s. گوله *golah*. گولی *goli*.

Bundle, s. دسته *dastah*. بسته *bastah*.

Burden, s. بار *bár*. حمل *haml*. A camel's burden,
شتر بار *shatar bár*.

Burn, v. (set on fire) تافتن *táftan*. افروختن *afrokhtan*.

Burn, v. (be on fire) سوختن *sokhtan*.

Burst, v.n. شکافته شدن *shakáftah shudan*.

Bury, v.a. زیر خاک نهادن *zir khák nahádan*.

Busy, a. مشغول *mashghúl*. کارمند *kármánd*. مشغله
mashghal.

But, conj. لیکن *likan*. اما *amâ*.

Butcher, s. قصاب *kaşáb*.

Butter, s. روغن *rogħan*.

Buy, v.a. خریدن *kharidan*.

By, prep. با *bâ*. از *az*. By me, از من *az man*. By
your authority, بحکم شما *ba hukm-i shamâ*.

C.

Cake, s. ریز rez. شیرین shirin.

Calendar, s. تاریخ tárikh.

Call (aloud) v. آواز دادن áváz dádán. To name,

نام دادن nám dádán. اسم نمودن ism namúdan.

Calm, a. ملایم maláyim. آسوده ásúdah.

Calumniate, v. افترا کردن iftará kardan.

Calumny, s. افترا iftará.

Camel, s. شتر shatar. اشتر ashtar.

Camel driver, or owner, s. اشتر بان ashtar bán.

Camp, s. لشکرگاه lashkar gáh.

Camphor, s. کافور káfúr.

Canal, s. آبراه ábráh. ناه náwah.

Candid, a. صافی دل şáfî dil. مخلص makhlaş.

Candle, s. شمع shamâ. (pl. شموع shamâ.) چراغ charágh.

Candle, (to light a) چراغ افروختن charágh afrokhtan.

Candle, (to put out a) v. شمع نشانیدن shamâ nashândan. چراغ کشتن charágh kashtan.

Candlestick, s. شمع دان shamâ dán.

Cannon, a. طوپ top.

Cannon ball, s. گوله golâ. گولی golî.

Cannoneer, s. *طوپچه* *topchah*.

Cannon, (salute of) *سلامی* *salâmi*.

Canopy, s. *چتر* *chatar*. *فازت* *fâzat*.

Cap, s. *سرپوش* *sarposh*. *کلاه* *kalâh*. *توپچی* *topchî*.

Capable, a. *قادر* *kâdar*. *قابل* *kâbal*.

Capital, (chief city) s. *شهرستان* *shahristân*. (stock • in trade) s. *سرمایه* *sarmâyah*.

Caravan, s. *قافلت* *kâfilat*. *راحت* *râhalat*. *قاروان* *kârawân*. • Leader of a caravan, *باشا* *kârawân bâshâ*. *باشا* Anglicè "bashaw" is a corruption of *پادشاه* *pâdshâh*, "king."

Care, (sorrow) s. *غم* *gham*. *الم* *alm*. (attention) *فکر* *fikr*. *حفاظت* *hafâzat*. *همت* *himat*. To drive care away, v. *دفع غم کردن* *dafâ-i gham kardan*.

Careful, a. *احتراز* *ahtarâz*. *آه‌خربین* *âkharbîn*. *هشیار* *hashyâr*.

Careful, (to be) v. *اندیشه ساختن* *andeshah sâkhtan*.

Careless, a. *غافل* *ghâfal*. *بی فکر* *be fikr*.

Caress, v. *ناز کردن* *nâz kardan*.

Carpenter, s. *درودگر* *darûdgar*. *نجار* *najâr*.

Carpet, s. *بساط* *basât*. *شترنجی* *shatranjî*.

Carriage, s. *عربه* *ârâbah*. *عجلت* *âjlat*.

Carry, v. *بردن* *bardan*. *برگرفتن* *bar gariftan*.

Carve, v. (engrave) کندن *kandan*. رنجیدن *ranjidan*.

Case, s. (for holding anything) صندوق *şandúk*. دان *dán*. Pen case, قلم دان *kalam dán*.

Castle, s. قلعه *kilāh*. A strong castle, دشوارگیر *kilāh dashwár gir*.

Casual, a. آمدانه *ámadánah*. اتفاقي *itfáki*.

Cat, s. (masc.) هر *hir*. (fem.) هرت *hirat*.

Catalogue, s. دفتر *daftar*.

Catch, v. بدست آوردن *ba dast áwârdân*. گرفتن *gariftan*.

Cattle, s. حیوان *haywan*. (pl. حیوانات *haywánát*.)

Cavalry, s. سپاه سواران *sipáh sawárán*. سوار *sawár*.

Cavalry and infantry, سوار و پیاده *sawár o piyádah*.

Cavern, s. غار *ghár*. شقّب *shakb*. شکفت *shakaft*. کارگیر *kárgir*.

Cause, s. سبب *sābab*. واسطه *wāstah*. موجب *mújab*.

Causeless, a. بی اصل *be aṣl*. بلا موجب *balá mújab*. بلا سبب *balá sabab*.

Caution, s. احتیاط *ahtiyát*. بصیرت *baṣīrat*. نگاه *naḡáh*. احتراز *ahtiráz*.

Cease, v. دست برداشتن *dast bardáshtan*. To cease from work, دست از کام برداشتن *dast az kám bardáshtan*.

Cedar, s. سرو آزاد *saro ázád*.

Celebrated, a. مشهور *mashhúr*.

Centre, s. میان *miyán*. مدار *madár*.

Ceremony, s. تكلف *takalaf*.

Certain, a. مقرر *maḳarar*. مسلم *maslam*.

Certainly, adv. بی گمان *fi 'l ḥaḳīḳat*. فی الحقیقت *fi ḥaḳīḳat*.
be gamán.

Chaff, s. پر آهنج *áhanj*. Full of chaff, پر آهنج *pur áhanj*.

Chain, s. زنجیر *zanjír*. پیوند *paywand*.

Chair, s. تخت *takht*. چوکی *choki*.

Chamber, s. خانه *khánah*. بیت *bayt*.

Chance, s. بخت *bakht*. قضا *ḳazá*. اتفاق *itfáḳ*.

Chance, (by) adv. اتفاقاً *itfáḳan*. قضاراً *ḳazáran*.

Change, v. (alter) تبدیل کردن *tabdil kardan*.
گردانیدن *gardánidan*.

Changed, a. مبدل *mabdál*.

Channel, s. (watercourse) آبکند *ábkanđ*.

Chapter, s. باب *báb*. (pl. ابواب *abwáb*). فصل *faṣl*.

Character, s. ناموری *námwari*. نام *nám*. To give
a good character, نام نیک دادن *nám-i ník dādan*. To give a bad character, بد نام زدن
bad nám zadan.

Charitable, a. خیر خواه *khayr kh'áh.* صدقت بخش *ṣadaqat bakhsh.*

Charity, s. صدقت *ṣadaqat.*

Charm, s. (enchantment) افسون *afsun.* سحر *sahar.*

Charter, s. نامه *námah.*

Chase, s. صید *ṣayd.* شکار *shakár.* To chase, v. شکار کردن *shakár kardan.*

Chaste, a. خالص *khálish.* پارسا *pársá.*

Cheap, a. ارزان *arzán.* فراخ *farákh.*

Cheat, v. حيله کردن *fareb sákhtan.* فریب ساختن *hílah kardan.* فریفتن *fareftan.*

Cheek, s. رخسار *rakhsár.* عذار *ázár.* آراز *āraz.*
A rosy cheek, گل عذار *gul āzár.* A ruby
cheek, لعل رخسار *lāl rakhsár.*

Cheerful, a. شاد *shád.* خوش *khúsh.* شوخ *shokh.*
دلخوش *dil khúsh.*

Cheerfully, adv. ارادتانه *arádatánah.*

Cheering, a. (making cheerful) دلروز *dil faroz.*

Cherry, s. ساه دانه *sháh dánah.*

Chief, s. سردار *sardár.* پیشوا *peshwá.* امیر *amir.*

Child, s. بچه *bachah.* پسر *pisar.* ولید *walíd.* کودک *kodak.* ولد *wald.* (pl. اولاد *awlád.*)

Chin, s. رنخ *zanakh.*

China, s. چین *chin.*

Choice, s. اختیار *ikhtiyár*. اختصاص *ikhtisás*.

Choose, v. گزیدن *gazidan*. چیدن *chidan*. پسندیدن *pasandidan*.

Circle, s. گرد *gard*. چنبر *chanbar*. طوق *tok*. حوال *hawál*. An inspector or sergeant, "having a circle" of the country or regiment under him, حوالدار *hawáldár*.

Circumstances, s. حال *hál*. Under these circumstances, در این حال *dar in hál*.

City, s. شهر *shahr*. آباد *ábád*. The city of God, الله آباد *Allah ábád*.

Civil, a. ذو ادب *zú adab*. لطیف *latíf*.

Civility, s. ادب *adab*.

Claim, v. طلب نمودن *talb namúdan*.

Clasp (the hands) v. دست بدست زدن *dast ba dast zadan*.

Claw, s. پنجه *pañjah*. چنگل *changul*.

Clay, s. گل *gil*.

Clean, a. پاک *pák*. صافی *şáfi*. اریض *arez*.

Clear, a. كشاده *kashádah*. صفا *şafá*. نور *manwar*. روشن *roshan*. A clear draught, نوشِ صفا *nosh-i şafá*.

Clerk, s. کاتب *kátab*. پیشکار *peshkár*. (keeper of records and accounts) سرشته دار *sarishtah dár*.

Clever, a. آزموده *ázmúdah*. دانشور *dánishwar*.

کارساز *kársáz*. زیرک *zirák*.

Climb, v. (to ascend) صعود کردن *sāúd kardan*. To

climb a wall, دیوار صعود کردن *diwár šāúd kardan*.

Gling, v. پیوسته شدن *paywastah shudan*.

Clock, s. ساعت *sáât*. What o'clock is it?

چه ساعت است *chih sáât ast?* —

Cloth, s. جامه *jámah*. بانات *bánát*.

Clóthe, v. پوشیدن *poshidan*.

Cloud, s. ابر *abr*. سحابت *sahábat*. (pl. سحاب *saháb*.)

Club, s. چوب *chob*.

Club-bearer, s. (mace-bearer) چوبدار *chobdár*.

Coal, s. انگشت *anķasht*.

Coarse, a. درشت *darasht*.

Coffee, s. قهوه *kahúh*. Coffee-pot, دان قهوه *kahúh dán*.

Cohabit, v. همخوابه داشتن *hamkh'ábah dáshtan*.

Cold, a. سرم *sarm*. سرد *sard*. Cold water, آب سرد *áb-i sard*.

Collar, s. (ornament for the neck) گردن بعد *gardan band*. طوق *tok*.

Collect, v. بهم آوردن *jamā kardan*.
baham áwardan. انداختن *andokhtan*.
 فراهم آوردن *faráham áwardan*.

Collector, s. تحصیلدار *tahşildár*. عمیل *āmil*.

College, s. مدرسه *madrasah*.

Colour, s. رنگ *rang*. جرم *jarm*. گون *gún*.

Column, s. ستون *satún*. (pl. اساتین *asátin*). The
 base of a column, پایه ستون *páyah-i satún*.

Comb, s. شانه *shánah*. To comb, v. شانه زدن
shánah zadan. Currycomb, شانه اسب *shánah-i asb*.

Come, v. آمدن *ámadan*. رسیدن *rasidan*. To
 come into the mind, در خاطر آمدن *dar*
khátar ámadan. Coming and going, آمد رفت
amad raft. آمد شد *amad shud*.

Comfort, v. دلشاد کردن *dilshád kardan*. دل‌تسلی دادن
dil tasali dádan.

Comfortable, a. دل‌خوش *dil khúsh*. خوش *khúsh*.
 رغبت *raghbat*. رغبت *rafághat*.

Command, s. فرمان *farmán*. حکم *hukm*. قضا
kazá. (order in writing) پروانه *parwánah*.

Command, v. حکم نمودن *hukm namúdan*.
 فرمان دادن *farmán dádan*. فرمودن *farmúdan*.

Commencement, s. آغاز *ágház*. شروع *sharúá*.

Commit, v. (to the charge of one) سپارش کردن *sapárash kardan*. گماشتن *yamáshtan*.

Commit, v. (an action) ساختن *sákhtah*. کار کردن *kár kardan*.

Common, a. مشرك *mashrak*. جدا *jadá*.

Companion, s. رفيق *rafík*. يار *yár*. حريف *haríf*.
همدم *hamdam*. همراه *hamráh*.

Compare, v. تشبيه کردن *tashbih kardan*. رو برو آوردن *rú barú áwardan*.

Compassion, s. شفقت *shafkat*. رحم *rahm*.
مرحمت *marhamat*.

Compassionate, a. مهربان *mihrbán*. رحيم *rahím*.

Compel, v. اضطرار کردن *bazúr áwardan*.
اقتضا کردن *iktazá kardan*. *ixtarár kardan*.

Compensation, s. مقابله *makábalah*. سزا *sazá*.
پاداش *pádásá*.

Complain, v. فرياد کردن *faryád kardan*.
شكايت نمودن *shakáyât namúdan*.

Complaint, s. نالish *nálish*. شكايت *shakáyat*.
فرياد *faryád*.

Complete, a. كامل *kámal*. پرداخته *pardákhtah*.
سپري *saparí*.

Compliment, s. خوش آمدی *khúsh ámadí*. سلام *salám*.

Compliment, v. (to send compliments) سلام گفتن *salám guftan*.

Compose, v. ساختن *sákhtan*. To compose verses, نظم ساختن *nazm sákhtan*.

Composure, s. ملایمت *maláýamat*. رفاهت *rafáhat*.

Compromise, s. (a deed or declaration of compromise) راضی نامه *rázi námah*.

Conceal, v. پنهان ساختن *nahán sákhtan*. پرده کردن *pardah kardan*. پوشیدن *poshidan*. متواری کردن *matwári kardan*.

Conceit, s. خود پرستی *khúd bini*. خود بینی *parasti*.

Conceited, a. خود پرست *khúd bin*. خود پسند *khúd pasand*.

Concerning, prep. برای *barái*.

Concise, a. قصیر *kašir*.

Conclusion, s. عاقبت *ākabat*. سرانجام *sar anjám*. کمال *kamál*.

Condemn, v. حکم نمودن *hukm namúdan*.

Condescend, v. تواضع نمودن *tawáẓẓ namúdan*.

Condition, s. (agreement) شرط *shart*. عهد *áhd*. (state) حال *hál*. منزلت *manzalat*. کیفیت *kayfiyat*.

Conduct, v. راه نمودن *ráh namúdan*. دلالت کردن *dalálat kardan*.

Confederate, s. متفق *matafik*. حلیف *halif*.

Confess, v. اقرار کردن *ikrār kardan*.

Confident, a. متوکل *matawakal*.

Confine, v. قید کردن *kayd kardan*. در زندان نهادن
dar zandán nahádan.

Confirm, v. مقرر کردن *maḡarar kardan*. قرار ساختن
karár sákhtan.

Confounded, a. سرگردان *barham zadan*, سرگردانی
sar gardán. خجل *khajal*.

Confuse, v. برهم زدن *barham zadan*. خجلت زده کردن
khajlat zadah kardan.

Confusion, s. سرگردانی *sar gardáni*. خجلت *khajlat*.

Congratulate, s. مبارکی نمودن *mabáraki namúdan*.

Connive, v. شریک شدن *matfak shudan*. متفق شدن
sharik shudan. رفیق بودن *rafik búdan*.

Conquer, v. مغلوب کردن *maghlúb kardan*. غالب شدن
gháláb shudan.

Conqueror, s. غالب *gháláb*. Conqueror of the
world, جهان گیر *jahān gtr*.

Conscious, a. خبر دار *khabar dār*.

Consent, s. موافقت *mawáfakāt*. مطاوعت *matáwāt*.
اتفاق *itfak*. وفاق *wafak*.

Consenting, a. رضا کرده *mawáfak*. مطاوعت
kardah. *matáwāt*.

Consequence, s. (result) نتیجه *nattjah*. It is of no consequence, نا چیز است *ná chiz ast*.

Consideration, s. (reflection) اندیشه *andeshah*.
ملاحظه *maláḥazah*.

Console, v. (give consolation) تسلي کردن *tasli kardan*.

Conspiracy, s. معاهده *māhadah*.

Consult, مشاورت کردن *masháwarat kardan*.

Consume, v. پرداختن *pardákhtan*.

Contempt, s. اهانت *ahánat*. Contempt of court, s. گستاخی *gastákhí*.

Contented, a. دلخوش *díl* خود دار *khúđ dár*.
khúsh. خاطر جمع *khátar jamā*.

Contention, s. ستیز *satez*. جدل *jadl*.

Continual, a. ملازم *malázam*.

Continually, adv. همواره *hamwárah*. پیوسته *paywastah*. همان *hamán*.

Continue, v. ملازمت کردن *malázamat kardan*.

Contracted, a. کشیده فراهم *faráham kashidah*.
منضم *manazam*.

Contradict, v. خلاف کردن *khaláf kardan*.
مناقضت نمودن *manákaẓat namúdan*.

Contrary, a. خلاف *khaláf*. A contrary wind,
باد خلف *bád-i khaláf*.

Contrary (on the), adv. بر خلاف *bar khaláf*.

Convenient, a. واجب مناسب *wájib manásib*.

Conversation, s. گفت و گوی *guft ó guí*. کلام

kalám. Pleasant conversation, دلپذیر

kalam-i dilpazir, or شیرین زبانی *shirin zabáni*.

*Convict, v. محکوم کردن *mahkúm kardan*.

Convince, v. شک زدن *shak zadan*.

Convoy, s. (guard) راهوان *ráhwán*.

Convulsion, s. تشنج *tashanj*.

Cook, v. پختن *pakhtan*. پزیدن *pazidan*.

Cool, a. سرد *sard*. سرما *sarmá*.

Cooled, a. مبرد *mabrad*. سرما شده *sarmá shudah*.

Copper, s. مس *mas*. صاع *şád*.

Copy, s. صورت *şúrat*. نقل *nakl*.

Copy, v. نقل کردن *şúrat kardan*. صورت کردن *nakl kardan*.

Cordial, a. (hearty) با دل و جان *bá dil o ján*.
مخلص *makhliş*.

Corn, s. غلت *ghallat*. A grain of corn, دانه *dánah*.

Corner, s. گوشه *goshah*.

Corpse, s. لاش *lásh*.

Correct, v. اصلاح کردن *aşláķ kardan*. بر آوردن *bar áwardan*.

Correct, a. واجب *wájib*. صالح *ṣálah*.

Corrupt, v. (debase) خراب ساختن *kharáb sákhtan*. (to bribe) رشوت کردن *rishwat kardan*.

Cost, s. (expense) خرج *kharj*. At my cost, بخرج من *ba kharj-i man*.

Cotton, s. پنبه *pamhah*.

Cover, s. پوش *posh*.

Cover, v. پوشیدن *poshiḍan*.

Covet, v. طمع نمودن *harṣ kardan*. بخیل شدن *ṭamū namúdan*. *bakhil shudan*.

Council, s. دیوان *diwán*. مجلس *majlis*.

Counsel, s. مشورت *naṣiḥat*. نصیحت *tadbir*. تدبیر *mashwarat*.

Counselloer, s. وزیر *wazir*.

Count, v. شمار کردن *shamár kardan*. شمردن *shamardan*.

Countenance, s. چهره *chahrah*. رو *rú*.

Counterfeit, a. (coin) ساخته *ná rawán*. ناروای *sákhtah*.

Country, s. ملک *waláyat*. ولایت *zamín*. زمین *múlk*. وطن *waṭan*. Love of one's country, حب الوطن *ḥab-il waṭan*.

Courage, s. دلیری *daliri*. غیرت *ghayrat*.

Courier, s. رسول *rasúl*. برید *barid*.

Court, s. (of justice) کچھری *kachhari*. The police court, کچھری فوجداری *kachhari fowjdári*.

Courtesy, s. التفات *iltafát*. آزر *ázram*. ادب *adab*. انسانیت *insániyat*.

Courtyard, s. عرصہ *ārṣah*.

Cow, s. گاو *gáo*.

Cowardly, a. نامرد *ná mard*. بی‌دل *be dil*.
اشتر دل *ashtar dil*. (lit. camel-hearted.)

Crack, s. چاک *chák*. شکاف *shakáf*.

Crane, s. (bird) کلنک *kalank*.

Create, v. آفریدن *áfridan*.

Creator, s. آفرین *áfrín*. Creator of the world,
جهان آفرین *jahán áfrín*.

Creature, s. (living) مخلوق *makhluqat*. (pl.
آفریده حیوان *haywán*. مخلوقات *makhluqát*.
áfridah.)

Creep, v. خزیدن *khazídan*.

Crime, s. گناه *ganáh*. خطا *khatá*.

Crippled, a. لنگ *lang*. اعرج *āraj*. افگار *afgár*.

Crocodile, s. نهنگ *nahang*.

Crooked, a. نا راست *ná rást*. پیچ *pecn*.

Crop, s. خرمن *kharman*.

Cross, v. عبور کردن *âbûr kardan*. گذاردن *gazârdan*.

To cross a river, عبور دریا ساختن *âbûr-i daryâ 'sákhtan*.

Crow, s. زاغ *zágh*.

Crown, s. تاج *táj*. Golden crown, زرین تاج *zarín táj*.

Cruel, a. بیرحم *be rahm*. بیمرؤت *be marwat*.
دلازار *âzâr*. ظالم *zâlm*. خونخور *khúinkhúr*.

Crush, v. کوفتن *kúftan*.

Cry, v. (aloud) فریاد بر آوردن *faryád bar áwardan*.
آواز دادن *âwáz dâdan*. To cry aloud and
beat the breast, فریاد دادن و سینه زدن *faryád dâdan o sinah zâdan*.

Crystal, s. بلور *balwar*.

Cultivate, v. زراعت کردن *zarâât kardan*.

Cup, s. جام *jâm*. پیاله *piâlah*. The silver cup,
سیم جام *sim jâm*.

Cupbearer, s. شرابدار *skarâbdâr*.

Cure, v. علاج کردن *âlâj kardan*. چاره دادن *chârah dâdan*.

Curiosity, s. تجسس *tajassas*.

Curl, s. زلف *zalf*.

Curse, v. نفریدن *nafrîdan*.

Curtain, s. پرده *pardah*. چتر *chatar*. چادر *chádar*.

(A woman) sitting behind the curtain, i.e.

modest, پرده نشین *pardah nashin*.

Cushion, s. تکیه *takyah*. بالش *bálish*.

Custom, s. آیین *áyin*. عادت *âdat*. طریق *tarik*.

Cut, v. بریدن *baridan*. فصل کردن *faşl kardan*.

Cypress, s. سرو *sâro*. The shady cypress, سرو سایه

دار *saro-i sáyah dâr*. The sweetly waving

cypress, سرو خوش رفتار *saro-i khúsh raftâr*.

D.

Dagger, s. خنجر *khanjar*.

Daily, adv. روز بروز *roz ba roz*. هر روز *har roz*.

Damage, s. نقصان *nakşân*. ضرر *zarar*. زیان *ziân*.

Damp, a. نمدار *nimdâr*. طری *tarî*.

Dance, v. رقص کردن *raqş kardan*.

Danger, s. مخاطرات *makhâfârat*, خطر *khatr*. بیم

bim. Danger of destruction, بیمِ حلاکت *bim-i*

halâk.

Dark, a. تیره *terah*. خیره *khitrâh*. تاریک *târik*.

ظلم *ẓalm*.

Darkness, s. تیرگی *teragî*. تاری *târî*. ظلمت

ẓalmat.

Date (time), s. تاریخ *tárikh*. (fruit), نمر *tamar*.
(pl. تمر *tamúr*.)

Daughter, s. دختر *dakhtar*. بنت *bant*. (pl. بنات *banát*.)

Dawn, s. صبح *ṣabah*, سحر *sahar*.

Day, s. روز *roz*. To-day, امروز *imroz*. By night
and day, شب و روز *shab o' roz*.

Dead, a. مرده *murd*. متوفی *matawafi*.

Deadly, a. هلاک *halāhal*. قاتل *kátal*.

Deaf, a. گوش درشت *darasht gosh*. مسم *mašam*.
کر *kar*.

Dear, a. (loved) محبوب *maḥbúb*. معشوق *māshúk*.
عزیز *āziz*. (in price) گران بها *garán bahá*.

Death, s. مرگ *marg*. اجل *ajal*. یمن *yaman*.
هلاک *halák*.

Death (to escape narrowly), v. (lit. "the soul to
come on the lip") جان بر لب آمدن *ján bar
lab ámadan*.

Debt, s. قرض *karz*. غرم *gharm*.

Debt (to get in), v. قرض گرفتن *karz gariftan*.

Debtor, s. غریم *gharim*.

Decay, s. نقص *nakṣ*. هلك *halk*.

Decay, v. بهلك رفتن *ba halk raftan*.

Deceit, s. فریت *fareb*. غدر *ghadar*.

Deceive, v. فریفتن *fareftan*. حيله کردن *hilah kardan*.

December, s. دي *day*. ("ay" pronounced as "i," in "sigh.")

Decide, v. فصل کردن *faşl kardan*. تدبیر ساختن *tadbir sákhtan*. حکم نمودن *hukm namúdan*. قضا کاردن *kazá kardan*.

Decided, a. (fixed) مقدر *makadar*. مقرر *makarar*.

Decision, s. فصل *faşl*. قضا *kazá*.

Decrease, v. کاست نمودن *kást namúdan*. قصور شدن *kaşúr shudan*.

Decree, s. فرمان *farmán*. قضا *kazá*. حکم *hukm*. تقدیر *takdír*. فتوي *fatwa*.

Deed, s. (an action) کار *kár*. عمل *âmal*. (a legal paper) دست خط *dast khat*.

Deep, a. زور *zúra*. دور فرو *dúr farod*.

Deer, s. آهو *áhú* (pl. آهوان *áhván*.)

Defame, v. نام کشیدن *nám kashídan*.

Defeat, s. دفع *dafá*. کال *kál*. شکست *shakast*.

To defeat, دادن شکست *shakast dádan*.

Defect, s. قصور *kaşúr*. نقصان *nakşán*.

Defend, v. منصور کردن *manşúr kardan*. وقایت نمودن *wakáyat namúdan*.

Defendant, s. مدعي عليه *mudáyy-âlayh*.

Defender, s. محافظ *maháfaz*.

Deficient, a. ناقص *ná tamám*. مقصور *makṣúr*.

Defile, v. (to soil) آلودن *álúdan*. (a woman),
پرده در شدن *maftarā būdan*.
pardah dar shudan.

Deformed, a. بد شکل *bad shakl*. زشت *zisht*.

Degrade, v. از جاه منزل کردن *az jáh manāzál
kardan*. معزول کردن *māzúl kardan*.

Degree, s. (rank) جاه *jáh*. مرتبه *martabah*.

Degrees (by), adv. قدم بقدم *kadm ba-kadm*.

Delay, s. تاخیر *tákhayr*. توقف *tawaḳaf*. تاقت
táfat. توانی *tawání*. Without delay, بلا توانی
balá tawání.

Delicate, a. ملایم *maláyam*.

Delightful, a. مشرور *mashrúr*. شیرین *shirin*. دلپذیر
dil pazír.

Delirium, s. آشفتگی *áshaftagi*.

Deliver, v. (give) دادن *dádan*. رسانیدن *rasánidan*.
(save) رها کردن *ràhándan*. خلاص نمودن *khalás
namúdan*.

Demand, v. طلب کردن *ṭalb kardan*. خواستن
kh'ástan.

Demon, s. جن *jin*. دیو *deo*. شیطان *shayṭán*.

Den, s. غار *ghár*.

Denial, s. انکار *inkár*.

Depart, v. رفتن *raftan*. روان کردن *rawán kardan*.

Deposit, s. امانت *amánat*.

Depth, s. وادی *wádi*. غور *ghúr*.

Deputy, s. نایب *náib*. وکیل *wakil*.

Descend, v. فرو رفتن *faro raftan*. فرود آمدن *farod*

• *ámadan*. نازل شدن *názal shudan*.

Describe, v. توصیف کردن *tawşif kardan*.

Desert, s. ویرانه *wiránah*. بیابان *beşbân*. صحرا *şahrá*.

Deserter, s. منجوز *manjúz*. بلارغو *balárgħo*.

Deserve, v. واجب شدن *wájab shudan*. سزاوار
شدن *sazáwár shudan*.

Desolate, s. ویران *witrán*. خراب *kharáb*.

Despair, s. انکسار *inkasár*. نا امیدی *ná amedi*.

Desperate, a. بی امید *be amed*.

• Despise, v. خور داشتن *khúr dáshtan*. افسوس
داشتن *afsús dáshtan*. اهانت کردن *ahánat*
kardan.

Destroy, v. هلاک کردن *itláf kardan*. اتلاف کردن

• *halák kardan*. خراب کردن *kharáb kardan*.

Destructive, a. نقصاندار *nakşándár*. مضر *mazar*.

Detachment, s. فوج *fawj*.

Detain, v. توقیف کردن *garift kardan*. گرفت کردن

• *tawqíf kardan*.

Detect, v. کشادن *kashádah namúdan*. کشادن
kashádan.

Determine, v. عزیمت *karár kardan*. قرار کردن
اقامت کردن *âzîmat namúdan*. اقامت
akâmat kardan.

Devotion, s. (piety) عبادت *âbâdat*. اعتباد *âitabâd*.

Dew, s. شبنم *shabnim*. نم *nim*.

Dice, s. قمار *kamâr*.

Die, v. متوفی شدن *matwafî shudan*. مردن *murdan*.
جان تسلیم دادن *jân taslîm dâdan*.

Differ, v. (be different) منفصل شدن *manfaṣal shudan*.
فرق داشتن *fark dâshdan*.

Difficult, a. دشوار *dashwâr*. مشکل *mashkil*. A
castle difficult to be taken, قلعه دشوار گیر
kalâh-i dashwâr gir.

Dig, v. فرکاندن *farkandan*. کافتن *kâftan*.

Diligent, a. مشغول *mashghûl*. ملازم *malâzam*.

Diminish, v. (grow less) کم شدن *kam shudan*.
کم کردن *kamidan*. (to make less) کم کردن
kam kardan. کاستن *kâstan*.

Dinner, s. چاشت *châsh*. خوان *khân*.

Dirty, a. مردار *mardâr*.

Disable, v. زبون کردن *zabûn kardan*.

Disappear, v. غایب شدن *ghâyb shudan*. مستور
گشتن *mastûr gashdan*.

Disappointment, s. حرمان *harmán*.

Discharge, v. برطرف کردن *bar taraf kardan*.

خلاص کردن *khalás kardan*.
رهایی دادن *rahái dādan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Discipline, s. (military) ضبط لشکر *zabt-i lashkar*.

Disclose, v. کشادن *kashādan*.

Discord, s. مخالفت *makhálafat*. سقاق *sakák*.
اختلاف *akhtaláf*.

Discovery, s. اظهار *izhár*. کشاد *kashād*. وجود *wajúd*.

Disease, s. مرض *marz*. رنج *ranj*. درد *dard*.

Disgrace, s. منظور *manzúrat*. ملام *malám*.

Disguise, s. صورت *şúrat*. تبدیل *tabdil*.

Disgust, s. غرض *gharz*. نفرت *nafrat*. انکار *inkár*.

Disgusted, a. خاطر مانده *kháţar mándah*.

Dismiss, v. معزول کردن *māzúl kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Disorder, s. اختلال *akhtalál*. ترتیبی *be tartibi*.

Disposition, s. مزاج *khúí*. خوی *kháţar*. خاطر *mazáj*.
A good disposition, خوش خوی *khúsh khúí*.

Dispute, v. مباحثت کردن *jadl kardan*. جدل کردن *mabáţţat kardan*.

Dissolve, v. کشفتن *kaskaftan*.

Dissolute, a. شوخ *shokh*.

Distance, s. دوری *dúri*. مسافت *masáfât*.

Distant, a. دور *dúr*.

Distress, s. (of mind) تشویر *tashwir*.

District, s. دیار *diyár*. ناحیت *náhayt*. برگنه *parganah*.

Disturb, v. شوزیده *iztaráb kardan*. اضطراب کردن *shoridáh kardan*.

Ditch, s. کنده *kandah*. مغاک *maghák*.

Divide, v. مفروق ساختن *taksim kardan*. تقسیم کردن *mafrúk sákhtan*. فرق کردن *fark kardan*.

Divorce, s. طلاق *talák*.

Do, v. نمودن *sákhtan*. ساختن *kardan*. کار پرداختن *namúdan*. کار پرداختن *kár pardákhtan*.

Doctor, s. حکیم *hakim*.

Dog, s. سگ *sag*.

Door, s. در *dar*. درگاه *dargáh*. دروازه *darwázah*.

Door-keeper, دروان *darwán*.

Doubt, s. شک *sabhat*. گمان *gamán*. شک *shak*. There is no doubt, گمان نیست *gamán 'nist*.

Doubt, v. گمانیدن *shak bardan*. شک بردن *gamánidan*.

Doubtless, adv. بی شک *be shak*. بلا گمان *balá gamán*.

Down, prep. and adv. فرود *farod*. زیر *ztr*. فرو
faro. To bring down, آوردن *farod*
áwardan.

Drag, v. کشیدن *kashidan*.

Draught, s. (of water, etc.) نوش *nosh*. شربت
sharbat.

Draw, v. (out) بدر آوردن *badar áwardan*. بیرون
 کردن *bitrún kardan*. کنبیدن *kambidan*. (up)
 باز داشتن *faráz kambidan*. (back)
báz dáshtan.

Drawers, s. (trowsers) پای جامه *pái jámah*. شروال
sharwál.

Dream, s. رویا *royá*. خواب *kh'áb*. To dream,
 رویا دیدن *royá didan*.

Dress, s. رخت *rakht*. پوشش *poshish*. Dress of
 honour, محلت *khalát*. قفتان *kaftán*.

Drink, v. نوشتن *noshtan*. خوردن *khúrdan*.

Drops, s. قطرات *kaṭrát*. قطر *kaṭar*. Drops of
 dew, قطراتِ شبِ نیم *kaṭrát-i shabnim*.

Drop, v. (as water) چکیدن *chakidan*.

Drought, s. (dry weather) خشکی *khashki*. خشک
 سالی *khashk sáli*.

Drown, v.a. غرق کردن *ghark kardan*. To be
 drowned, v.n. غرق شدن *ghark shudan*.

Drum, s. دف *daf*. دهل *dahl*. طبل *ṭabl*. طنبور *ṭambúr*. To beat the drum, دزدن *daf zadan*.

Drummer, s. دهل‌باز *dahlbáz*.

Drunk, a. (intoxicated) مست *mast*. نشوان *nashwán*.

Dry, a. خشك *khashk*. Dry and wet, تر, *khashk o tar*.

Dumb, a. بی‌زبان *be zabán*. خاموش *khámosh*.

Dung, s. دمال *damál*. گه *gah*.

Durable, a. مستمر *mastamar*. قایم *káyam*.

During, prep. در اثنای *dar aṭnái*. در زمان *dar zamán*.

Dust, s. غبار *ghabár*. غبر *ghabar*. خاک *khák*. The dust of vexation, غبار آزار *ghabar-i ázár*.

Duty, s. ادب *adab*, (pl. حقوق *ḥaḥúk*). حق *ḥaḥ*. (pl. آداب *ádáb*). Duties of a secretary, آداب کاتب *ádáb-i kátáb*.

Dwell, v. قرار ساختن *karár sákhtan*. ساکن شدن *sákan shudan*.

Dwelling, s. مکان *maskan*. مسکن *maskan*. خانه *khánah*. منزل *manzal*. The house where he dwelt, آن مکان که مسکن او در وی بود *án makán kih maskan-i ú dar wi búd* (lit. that house that the dwelling of him in it was).

E.

Each, pron. هر *har*. هر کس *har kas*.

Eager, a. پر رشك *pur rashk*. آرزومند *arzúmand*.

Eagle, s. نسر *nasar*.

Ear, s. گوش *gosh*. The ear of understanding,
گوشِ هوش *gosh-i hosh*.

Early, a. and adv. در اول بهار *dar' awal bahár*.
سحرگاهي *sahrá*. سحرگاهي *sahargáhi*.

Earnest, a. غيران *ghayrán*. مقيم *makaym*.

Earring, s. گوشوار *goshwár*.

Earth, s. زمین *zamín*. ارض *arz*. The face of the
earth, روي زمین *rúi-zamín*.

Earthquake, s. زلزله *zalzat*. تزلزل *tazalzal*.

Ease, s. (facility) آسانی *ásání*.

Easily, adv. آسانه *ásánah*.

East, s. مشرق *mashrak*. East and west, مشرق و مغرب
mashrak o maghrab.

Easy, a. آسان *ásán*.

Eat, v. خوردن *khúrdan*.

Echo, s. آواہ *áváh*. نوب *núf*. صدا *sadá*. آهنگ
áháng.

Eclipse, s. کسوف *kasúf*.

Economy, s. روي سلامت *salámat rúi.*

Edge, s. حد *had.* لب *lab.* The edge of a sword,
لب شمشير *lab-i shamshir.*

Effort, s. سعي *sāi.* اهتمام *ihtamám.* مبالغت
mabálaghat. كوشش *koshish.*

Egg, s. مرغانه *marghánah.* خايه *kháyah.* To lay
eggs, خايه كردن *kháyah kardan.*

Eight, ا: هشت *hasht.* Eighth, هشتم *hashtam.*
Eighteen, هشتده *hashtdah.* Eighty, هشتاد
hashtád.

Either, conj. يا *yá.* Either one or other, يا يك
يا ديگر *yá ek yá digar.*

Elder, a. اول *awal.* مهين *mahin.* بزرگ *bazarg.*
Elder brother, اول برادر *awal barádar.*

Elegant, a. نازنين *náznin.* لطيف *latíf.* پرداز
pardáz. جميل *jamil.*

Elephant, s. فيل *fil.*

Eleven, a. يازده *yázdah.* Eleventh, يازدهم
*yázdaham.

Eloquent. a. شيرين زبان *shírín-zabán.* سخنور
sakhanwar.

Embrace, v. بغل گرفتن *baghal gariftan.* گردیدن
gardidan. كنار کردن *kanár kardan.*

Emperor, s. پادشاه *pádsháh*. خلیفه *khálifah*.
سلطان *saltán*. امیر *amir*.

Employ, v. مشغول *ashtaghál dúdan*. اشتغال دادن
شغل کردن *mashghúl kardan*. شغل کردن *shaghal kardan*.

Empty, a. خالی *kháli*. تهی *tahí*. صفر *şafar*.
The empty house, خانه صفر *khánah-i şafar*.

Encamp, v. لشکرگاه نمودن *lashkar. gáh namúdan*.
نزول کردن *nazúl kardan*.

End, s. غایت *ákhar*. آخر *saranjám*. سرانجام
غایت *gháyat*. انجام *anjám*. عاقبت *ākābat*.

Endeavour, v. سعی کردن *sāi koshidan*. کوشیدن
کاردان *jahd kardan*.

Endless, a. بی انجام *be anjám*.

Enemy, s. دشمن *dashman*. خصم *khazm*. A
wise enemy (is) better than a foolish friend,
دشمن دانا بهتر که دوست نادانا *dashman-i
dáná bahtar kih dost-i nādaná*.

Energy, s. قدرت *kadrat*. قوت *kuwat*.

English, a. انگریز *angrez*.

Enormous, a. از حد بیرون *az had bîrún*.

Enough, interj. بس *bas*. s. (sufficiency) کفایت
کفایت *kafáyat*. It is enough, است *kafáyat
ast*.

Entangle, v. در پیچیدن *pech kardan*.
dar pechidan.

Enter, v. در آمدن *dar ámadan*. دخل کردن *dakhl kardan*. در رفتن *dar raftan*. To enter the house, در مکان آمدن *dar makán ámadan*.

Entertain, v. مهمانداری کردن *mahmándári kardan*. مهمانی کردن *mahmání kardan*.

Entirely, adv. في الجملة *fí 'ljamlah*.

Entrust (to the charge of any one) v. سپردن *sapardan*. سپاوش کردن *gamáshtan*.
sapárish kardan.

Envy, s. حسد *rashk*. غیبت *ghayrat*.
hasad. To envy, حسد بردن *hasad bardan*.

Equal, a. برابر *barábar*. هموار *hamwár*. برقرار *bar-ḡarár*. پیش پیش *pesh ápesh*.
mánand.

Equal in age, a. (lit. same age) همزاد *hamzád*.

Escape, v. گریز کردن *garez kardan*. فوز کردن *fawz kardan*.
 گریختن *garekhtan*. رستن *rastan*.
 نجات شدن *naját shudan*.

Escort, s. فوج حفاظ *fawj hafáz*.

Especially, adv. اولاً *awalá*.

Establish, v. برقرار کردن *bar ḡarár kardan*. مقرر نمودن *makarar namúdan*.

Estate, s. تعلق *tālak*. زمین *zamin*. Owner of an estate, or lord of the manor, تعلقدار *tālakdār* or زمیندار *zamīndār*.

Eternal, a. دایم *dāyam*. جاودان *jāodán*. ازلی *azali*.

Europe, s. فرنگستان *farangistán*.

Even, a. (level) هموار *hamwár*. برابر *barábar*. Even with the earth, برابر با زمین *bá zamin barábar*.

Evening, s. شام *shám*. Evening prayer, نمازِ شام *namáz-i shám*.

Event, s. سرگذشت *sar gazasht*.

Ever, adv. همیشه *hameshah*. هر وقت *har waqt*. هر زمان *har zamán*. همواره *hamwárah*. هر دم *har dam*.

Every, a. هر *har*. Every one, هر یک *har ek*.

Every day, هر روز *har roz*.

Evidence, s. گواهی *gawáhi*. اظهار *izhár*. بیان *bayán*.

Evident, a. آشکار *áshkár*. ظاہر *záhar*. پدید *padid*.

Exact, v. (require) اقتضا کردن *iktazá kardan*.

Exaggerate, v. مبالغه ساختن *mabálag^hah sákhtan*.

Exalt, v. افراختن *afrákhtan*. برداشتن *bar dáshtan*.

Examine, v. جستن *jastan*. استخبر کردن *istakhbár kardan*.

Example, s. عبرت *ibrat*. برنامہ *bar nāmāh*.

Exceedingly, adv. بغایت *ba ghāyat*.

Except, prep. جز *jaz*. جز از *jaz az*. Except that,
جز از آن *jaz az ān*.

Excessive, a. بی حد *az had bīrūn*. بی حد
be had. فضول *faẓūl*.

Exchange, v. تبدیل نمودن *badal dūdan*. تبدیل
tabdīl namūdan.

Exchanger, s. (money changer) صراف *ṣarāf*.

Excite, v. انگیزانیدن *angekhtan*. To excite a tumult,
انگیزانیدن *fitnat angekhtan*.

Exclude, v. محروم کردن *maḥrūm kardan*.

Excuse, s. عذر *ūẓr*. By way of an excuse, بطریق
ba tarīk-i ūẓr.

Excused, a. معذور *māẓūr*. Let me be excused,
معذور باد *māẓūr bād*.

Execute, v. (perform) بجای آوردن *ba jāi āwardan*.
عمل کردن *āml kardan*.

Execution, v. (of a criminal) قتل *kaṭl*.

Executioner, s. پھانسیگار *phānsigār*. جلاک *jalād*.

Exertion, s. سعی *sāʿi*. جد *jad*.

Exist, v. وجود شدن *wajūd shudan*.

Expect, v. امید داشتن *nazar kardan*. انتظار داشتن
amēd dāshtan. منتظر شدن *mantazar shudan*.

Expedient, a. لایک *láyak*. واجب *wájab*. مناسب *manásab*. It is expedient, لایک است *láyak ast*.

Expel, v. دفع ساختن *dafā sákhtan*. بدر کردن *badar kardan*. راندن *rándan*.

Expense, s. خرج *kharj*. اخراج *akhráj*. (pl. اخراجات *akhráját*.)

Experienced, a. (having gained experience) جهان دیده *jahán didah*. آزموده *ázmúda*.

Experiment, s. تجربت *tajrabat*. آزمون *ázmún*.

Explain, v. بیان کردن *bayán kardan*. مشروح کردن *mashrúh kardan*. کشادن *kashádan*.

Extend, v. (draw out) دراز کردن *daráz kardan*. کشیدن *kashídan*.

Extinguish, v. نشانیدن *nashándan*. منقطع کردن *manqatā kardan*. To extinguish a candle, شمع نشانیدن *shamā nashándan*.

Extract, v. بدر آوردن *bar kashídan*. بر کشیدن *badar áwardan*. اخراج کردن *akhráj kardan*.

Extraordinary, a. عجیب *‘ajīb*. غریب *gharīb*.

Extravagant, a. بلا حد خرج ساز *balá had kharjsáz*. سرف *saraf*.

Extremely, adv. بغایت *bagháyat*. غایت *gháyat*.

Exult, v. شاد شدن *shádi kardan*. شاد شدن *shád shudan*.

Eye, s. چشم *chashm*. عین *āyn*. دیده *dīdah*. بصر *başar*.

Eye brow, s. ابرو *abrú*.

F.

Fable, s. حکایت *hakáyat*. مثل *maşl*. قصه *kışah*.

Face, s. روی *rúi*. چهره *chahrah*. رخسار *rakhsár*.

The face of the earth, روی زمین *rúi zamín*.

Having a beautiful face, روی جمال *rúi jamál*.

Fade, v. افسردن *afsardan*. زایل شدن *záil shudan*.

Fairy, s. پری *pari*. Given by fairies, پری داده *pari dádah*.

Faithful, a. وفادار *wafádár*. امین *amin*.

Fall, v. افتادن *uftádan*.

False, a. فریبنده *farebandah*. دروغ *darogh*. مزور *mazúr*.

Fame, s. نام *nám*. اشتها *ishtahár*.

Family, s. اهل *ahl*.

Famine, s. گرسنگی *garsnagi*. جلیفت *jalifat*.

Fancy, s. خیال *khayál*. تصور *taşawar*. The power of fancy, قوت خیال *kuwat-i khayál*.

Far, prep. and adv. دور *dúr*. بعيد *bā'id*. دور از *dúr az*. Far from us, دور از ما *dúr az má*.
To go far, رفتن بعيد *bā'id raftān*. Depart
thou, دور باش *dúr bāsh*. To drive away far,
دور ساختن *dúr sákhtan*.

Farewell (to bid) v. سلام دادن *salám dādan*. Fare-
well, interj., با خدا باش *bá khudá bāsh*.
والسلام *w'alsalám*.

Fast, v. روزه کردن *rozah kardan*.

Fat, a. گوشت دار *gosht dár*. چرب *charb*.

Fate, s. قسمت *kismat*. قضا *kazá*. طالع *tálá*.

Father, s. پدر *padar*, باپ *báp*. والد *wálad*.

Fatigue, s. ماندگی *mándagi*. افگاری *afgári*.

Fault, s. گناه *ganáh*. جریمت *jarimat*.

Favour, v. مهربانی نمودن *ānáyat namúdan*.
منه دادن *mihrbāni kardan*.
dādan.

Fear, s. خوف *khawf*. هول *hawl*. بیم *bim*. ترس
tars.

Fear, v. ترسان شدن *tarsán shudan*. ترسیدن
بیم داشتن *bim dáshtan*.

Feast, s. مهمانی *mahmání*. ضیافت *ziáfat*.

Feather, s. پر *par*.

February, s. سپندارمذ *sapandármaz*.

Feed, v. خورش دادن *khúrsh dádan*.

Ferocious, a. درشت *darasht*. درنده *darindah*.

Ferry, s. عبور *ábúr*. عبورگاه *ábúrgáh*. گذرگاه *gazargáh*. Fare of a ferry, باجر عبور *báj-i ábúr*.

Ferryman, s. ملاح *maláh*.

Fertile, a. محصولدار *maḥşúldár*. برکتدار *barkat dár*. خصیب *khaşib*.

Festival, s. عید *áyd*.

Fever, s. تب *tab*. حمی *hamay*.

Few, a. اندک *andak*.

Fidelity, s. راستی *rásti*. وفاداری *wafádari*.

Field, s. میدان *maydán*.

Fifteen, a. پانزده *pánzadah*.

Fifty, a. پنجاه *panjáh*.

Fig, s. انجیر *anjir*. تین *tín*.

Fight, v. جنگ کردن *jang kardan*. جدل کردن *jadl kardan*.

Fill, v. پر کردن *pur kardan*.

Filth, a. چرک *chark*. شوخی *shokhí*.

Final, a. آخر *ákhar*. Finally, adv. آخراً *ákharan*.

Find, v. یافتن *yáftan*. دیدن *didan*.

Fine, v. جریمه کردن *jarimah kardan*. جریمانه *jarimánah* دادن.

Finger, s. انگشت *angasht*. The finger of surprise, انگشت حیرت *angasht-i hayrat*. To place the finger on the lip, i.e. to express surprise, انگشت بر لب نهادن *angasht bar lab nahádan*.

Finish, v. انجامیدن *anjámídan*. پرداختن *pardákhtan*. سپردن *siparídan*. آخر کردن *ákhar kardan*. بسر آوردن *ba sar áwardan*.

Fire, s. آتش *átash*. آذر *ázar*. The fire of heaven, آتش آسمان *átash-i ásmán*.

Firm, a. برقرار *barqarár*. استوار *astwár*. استوان *astwán*. رسوخ *rasúkh*.

First, a. اول *awal*. نخست *nakhast*. The first son, i.e. eldest, نخست زاد *nakhast zád*.

First, adv. اولاً *awalá*. نخست *nakhust*.

Fish, s. ماهی *máhi*. To fish, ماهی گرفتن *máhi gariftan*. The roe of fish, ماهیزاد *máhi-zád*.

Fist, s. مشت *masht*. To strike with the fist, مشت زدن *masht zadan*.

Five, a. پنج *pánj*.

Fix, v. نشانیدن *nashándan*. برقرار کردن *barqarár kardan*.

Flag, s. رایت *ráyat*.

Flank, s. (of an army) ایاد لشکر *ayád-t lashkar*.

کمر *kamar*. ایاد *ayád*.

Flash, s. برق *bark*. درخش *darakhsh*.

Flat, a. هموار *hamwár*.

Flatter, v. خوش آمدی کردن *khúsh ámadi*

kardan. خوشامد نمودن *khúshámad namúdan*.

Flesh, s. گوشت *gosht*.

Flexible, a. پیچ آسان *ásán pech*.

Flint, s. سنگ آتش *sang-i ádash*. سنگ *sang*.

Float, v. آهنگیدن *áhangidan*.

Flock, s. گله *galah*. رمة *ramah*.

Flog, v. تازیانه کردن *táziánah kardan*. بیهت

کردن *bent kardan*.

Flood, s. سیلاب *sayláb*. طوفان *túfán*. سیل *sayl*.

Floor, s. تخته بند *takhtah band*.

Flow, v. دويدن *doyidan*. روان شدن *rawán shudan*.

Flower, s. گل *gul*. نور *núr*. (pl. نوار *nawár*.) ازهار

azhár. Bunch of flowers, گلدسته *gul dastah*.

Flower-garden, s. گلستان *gulistán*.

Fly, v. (as a bird) پرواز ساختن *parwáz sákhtan*:

پريدن *parídan*. پران شدن *parán shudan*.

Fly, v. (run away) پشت دادن *pasht dádan*.

گریختن *gurekhtan*.

Foam, s. کف *kaf*. زبد *zabd*. Foam of the sea,
زبدِ دریا *zabd-i daryá*.

Follow, v. از پی *dar pas ámadan*. در پس آمدن
az pay raftan. در پی آمدن *dar pay ámadan*.

Food, s. خورد *khúrd*. نعمت *nāmat*. خورش
khúrsh.

Foolish, a. بی عقل *be ākl*. هرزه *harzāh*. بیهوده
behúdah. باطل *bátal*.

Foot, s. پای *pái*. پا *pá*. پی *pay*. قدم *kadam*.
To have the foot in the mud, i.e. to be in
difficulties, پا در گل داشتن *pá dar gil dáshtan*.

Footman, s. (a court runner) پیاده *piádah*.

For, prep. از *az*. ب *ba*. برای *barái*.

Forbid, v. منع کردن *manā karān*.

Ford, s. معبر *mābar*. گذرگاه *gazargáh*. گذار *gazár*.

Forehead, s. پیشانی *pesháni*.

Foreign, s. بیگانه *begánah*. غریب *gharib*.

Foresight, s. بصیرت *baṣīrat*.

Forest, s. درختستان *darakhtistán*. جنگل *jangal*.
بیشه *besah*.

Forfeit, v. جریمه یافتن *jarimah yáftan*.

Forge, v. سازتن *sákhtan*. تزویر کردن *tazwir kardan*.

Forgery, s. تزویر *tazwir*. تقلید *taklíd*.

Forget, v. فراموشیدن *farámoshidan*. فراموش کردن *farámosh kardan*.

Forgive, v. مغفرت دادن *shafkat dádan*. بخشیدن *bakhshidan*. *maghfirat kardan*.

Form, s. صورت *şurat*. شكل *shakl*. كسوت *kaswat*.

Former, a. اول *awal*. پیشتر *peshtar*.

Forsake, v. ترک کردن *tark kardan*.

Fortress, s. قلعه *kilâh*.

Fortunate, s. میمون *maymún*. همایون *hamáyún*. بهرمند *bahrmand*.

Fortune, s. روزگار *rozgár*. بخت *bakht*. دولت *dowlat*.

Forty, a. چهل *chahal*.

Forward, adv. پیش *pesh*. To go forward, پیش رفتن *pesh raftan*.

Foundation, s. بنیاد *banyád*. اصل *asl*. پای *pái*.

Fountain, s. چشمه *chashmah*. To make the tear flow from the fountain of the eye, i.e. to weep, از چشمه چشم آب روان ساختن *az chashmah-i chashm áb rawán sákhtan*.

Four, a. چهاو *chahár*. چار *chár*. Four months,
 چهار ماه *chahár mäh*.

Fourteen, a. چهارده *chahárdah*. چارده *chárdah*.

Fox, s. روبه *rúbah*. دمنه *damnah*.

Fragile, a. منکسر *mankasar*.

Fragment, s. پاره *párah*.

Fragrant, a. خوشبودار *mātar*. معطر *pur bú*.
khúshbúdár.

Fraud, s. هيله *hilah*. غدر *ghadar*. فريب *fareb*.
 محال *mahál*.

Free, a. آزاده *ázadah*. مسلم *maslam*. آزاد *ázád*.
 At leisure, فارغ *fáragh*.

Free from, prep. بي *be*. آزاد از *ázád az*. Free
 from guilt, بي گناه *be ganáh*.

Freedom, s. خلاصی *khalási*. نجات *naját*.

Freeze, v. (become frozen) افسردن *afsardan*.

Frequently, adv. چند بار *chand bár*.

Fresh, a. سبز *sabz*. تازه *tázah*. نو *no*. تر *tar*. A
 fresh-man, تازه جوان *tázah jawán*.

Friday, جمعت *jamā't*.

Friend, s. دوست *dost*. همدم *hamdam*. يار *yár*.

My dear friend, دوست عزيز من *dost-i āziz-i*
man, or يار جان *yár-i ján*.

Friendly, a. مهربان *mihrbán*. خير خواه *khayr kh'áh*

Friendship, a. مهرباني *mihrbáni*. دوستي *dosti*.

Frighten, v. وحشت کردن *tars kardan*. ترسانیدن *tarsánidan*.

Frog, s. غوک *ghúk*. شرغ *shargh*.

From, prep. از *az*. ز *za*. From him, از او *az o*, or زو *zo*.

Front, s. پیشانی *pesháni*. روی *rúi*. پیشگاه *peshgáh*.

The front of a building, روی بنا *rúi-baná*.

Frontier, s. سرحد *sarhad*. سرزمین *sar-i zamín*.

Frown, v. روی درهم کشیدن *rúi darham kashidan*.

Fruit, s. میوه *mewah*.

Fruitful, a. میوه دار *mewah dár*. پر برکت *pur barkat*.

Frustrate, v. محروم کردن *mahrúm kardan*.

Fuel, s. سوخته *sokhtah*. حرق *hark*. Fire-exciting fuel, سوخته آتش افروز *sokhtah-i ádash afroz*.

Full, a. پر *pur*. سیر *ser*. تمام *tamám*.

Funeral pile, s. آتشتستان *átashistán*.

Furious, a. متهور *diwánah*. دیوانه *majnún*. مجنون *mathúr*.

Furnace, s. تون *tún*. فرن *faran*.

Furniture, s. اسباب *asbáb*.

Future, a. مستقبل *mastakbal*. غیبی *ghaybí*.

The future, s. زمان مستقبل *zamán-i*

mastakbal, or, استقبال *astakbál*.

G.

Gain, v. اندوختن *andokhtan*. بدست آوردن *ba dast áwardan*. یافتن *yáftan*. ورزیدن *warzidan*.

Gallows, s. دار *dár*. چار میخ *chár mekh*.

Gamble, v. ششدر *shashdar*. قمار کردن *kamár kardan*. باختن *shashdar bákhtan*.

Game, s. (for the hunt) شکار *shakár*. صید *şayd*.

Gang, s. جماعت *jamâ't*. فوج *fawj*.

Gaol, s. زندان *zandán*.

Garden, s. بستان *bastán*. (pl. بساتین *basátin*). باغ *bágh*. گلستان *gulistán*. بوستان *bostán*.

Garland, s. اکلیل *aklil*. تاجر گل *táj-i gul*.

Garrison, s. حفاظ *hafáz*. قلعت اهلی *kilât ahlí*.

Gate, s. در *dar*. باب *báb*. درگاه *dargáh*.

Gather, v. چیدن *chidan*. چیندن *chindan*. To gather flowers, گل چیندن *gul chidan*.

Gay, a. ظریف *zaríf*. شاد *shád*.

General, a. مطلق *matlak*. عمیم *ámim*.

General, s. سردار *sardár*. امیر لشکر *amír-i lashkar*. قاید *káyad*.

Generally, adv. عموماً *chand bar*. چند بار *chánd bar*. *ámúman*.

Generous, a. دست کشاد *kashád dast*. کریم *karim*.

ارجمند *arjmand*.

Gentle, a. ملایم *maláyam*. نرمدل *narm dil*. نرم *narm*.

Giddy, a. سرگردان *sar gardán*. بی قرار *be karár*.

Gift, s. بخشش *bakhshish*. داد *dád*. انعام *anān*.
نذر *nazar*.

Gild, v. زر بر نهادن *zar bar nuhádan*. زردوختن *zar andokhtan*.

Girdle, s. کمر *kamar*. بند *band*. کمربند *kamarband*.

Girl, s. دختر *dakhtar*. A heart-taking girl,
دختر دلپذیر *dakhtar-i dil pazír*.

Give, v. دادن *dádan*. بخشیدن *bakhshídan*. بخشش
کردن *bakhshish kardan*. ارزانی کردن *arzání kardan*.

Glad, a. خوش *khúsh*. شاد *shád*. خرم *kharam*.

Glass, s. (cup) جام *jám*. شرب *sharb*. Looking
glass, آینه *áinah*.

Gloom, s. (of mind) دل‌تنگی *diltangi*. (darkness)
تاریکی *táríki*.

Glory, s. عزت *izat*. شرف *sharaf*.
افتخار *iftakhár*.

Glove, s. دستوانه *dastwánah*.

Glue, s. غرا *ghará*.

Gluttonous, a. شرمه *shakm parast*. شره
sharah.

Gnat, s. بعوض *bā'ūz*.

Gnaw, v. خاییدن *khāyidan*. دندیدن *dandidan*.

Go, v. روان شدن *rawán shudan*. رفتن *raftan*.
• روییدن *royidan*.

Goad, s. برآز *baráz*.

Goat, s. بز *baz*.

God, s. خدا *khudá*: اله *allah*.

Gold, s. زر *zar*.

Good, a. نیک *nik*. خوب *khúb*. پاک *pák*.
نیک به *bah*. جمیل *jamil*. Good and bad, نیک
و بد *nik o bad*.

Goose, s. بط *bat*. وز *waz*.

Govern, v. حکم نمودن *hukm namúdan*. ربط کردن *rabt kardan*.
امیر شدن *amir shudan*.

Graceful, a. خوش *zaríf*. لطیف *latíf*.
khúsh. Gracefully walking, خوش رفتار
khúsh raftár.

Gradual, a. دروج *darúj*.

Gradually, adv. قدم بقدم *kadam ba kadam*.

Grain, s. غلات *ghallat*. دانه *dánañ*.

Granary, s. خرمگاه *kharmangáh*. گنج *ganj*.

Grandeur, s. عظم *āzm.* مملکت *mamlakat.* بزرگی
bazargi. جاه *jáh.*

Grape, s. انگور *angúr.* To gather grapes, چین
angúr chin kardan.

Grasp, v. بدست گرفتن *ba dast gariftan.* دست
dast gir kardan.

Grass, s. نبات *nabát.*

Grateful, a. منت شناس *minat shindás.* شکران
shakarán. شکرگذار *shakargazár.*

Gratis, adv. مفت *maft.* سراسری *sarsari.*

Grave, a. هیبتوار *haybatwár.* مهیب *mahayb.*
 سخت روی *sakht.* سخت *ná khand.* ناخند
sakht rúí.

Graze, v. چریدن *charidan.*

Great, a. بزرگ *bazarg.* بیش *besht.* عظیم *āzim.*

Green, a. سبز *sabz.* Green water, آب سبز *áb-i*
sabz.

Grief, s. درد *dard.* رنج *ranj.* آشوب *āshúb.* آزدگی
āzardagi. حسرت *hasrat.*

Grind, v. مالیدن *málidan.* ساییدن *sáyidan.*

Grindstone, s. آسیانه *ástánah.* آسیا سنگ *ástá sang.*

Groom, سایش *sáts.*

Ground, s. زمین *zamin.* Waste ground, زمین مرده
zamin-i mardah.

Grow, v. زیاد شدن *ziádah shudan*. روید *royidan*.

رستن *rastan*. بالیدن *bálidan*.

Guard, s. پاسبان *pásbân*. نگاهبان *nagáhban*.

قراول *karáwal*.

Guard, v. (mount guard) قراول کردن *karáwal*

kardan.

Guard, v. (change guard) نوبت کردن *nawbat*

kardan.

Guess, v. حدس کردن *hads kardan*. تخمین

نمودن *takhmín namúdan*.

Guest, s. مهمان *mahmán*.

Guide, s. راهبر *ráhbar*. دلیل *dalíl*. مرشد راه

marshad-i ráh. راهنمون *ráhnámún*.

Guilt, s. گناهگاری *ganáhgarí*.

Gum, s. صمغ *šamagh*.

Gun, s. بندق *bandak*.

Gunpowder, s. باروت *bárút*.

Gut, s. اکیخ *akikh*.

H.

Habit, s. خوي *khúí*. پیشه *peshah*. قیافت *kiáfah*.

Habitual, a. مالوف *málúf*.

Hail, s. برد *bard*.

Hair, s. موی *mút*. A lock of hair, زلف *zalf*.

Half, a. نیم *ním*. نصف *nasf*. Half night, i.e. midnight, نیم شب *ním shab*.

Hammer, s. سخم *sahím*. چانچه *chanchah*.

Hand, s. دست *dast*. پنجه *panjah*. Right hand, دست راست *dast-i rást*. Left hand, دست چپ *dast-i chap*.

Handful, s. دسته *dastah*.

Handkerchief, s. رومال *rúmál*. دستار *dastár*.

Handle, s. دستیج *dastij*. دستار *dastár*.

Handsome, a. خوب روی *khúb rúi*. خوب صورت *khúb súrat*. جمیل *jamil*.

Hang, v. (up) بر آویختن *bar áwekhtan*. (to execute) صلب کردن *phánsi kardan*. *şalb kardan*. بردار کردن *bardár kardan*.

Hanged (to be) v. بردار بودن *bardár búdan*. پهناسی کرده شدن *phánsi kardah shudan*.

Happen, v. افتادن *aftádan*.

Happy, a. خیر *khayr*. مبارک *mabarak*. دلخوش *dil khúsh*. خوش *khúsh*.

Harass, v. اضطراب کردن *iztaráb kardan*.

Hard, a. دشوار *dashwár*. سخت *sakht*. درشت *darasht*. سنگین *sangin*. Hard-hearted, سخت *sakht* دل *dil*.

Hare, s. خرگوش *khargosh*. A hare's sleep, i.e. false promise, خوابِ خرگوش *kh'áb-i khargosh*.

Harmony, s. یکدلی *ekdili*. وفا *wafák*.

Harness, s. ساز *sáz*. رخت *rakht*.

Harvest, s. خرمن *kharmán*. The time of harvest, زمانِ خرمن *zamán-i kharmán*.

Hasten, v. شتابتن *shatáftan*, تاختن *tákhtan*. تعجیل کردن *ta'jíl kardan*. عجل کردن *ajl kardan*.

Hastily, adv. شتاباً *shatában*. تعجلاً *tajálan*.

Hate, v. دشمنی کردن *dashmani kardan*. عداوت *adawát* منکیدن *mankidan*. نمودن *namúdan*.

Have, v. داشتن *dáshtan*.

Hawk, s. باز *báz*. کَرَنج *karanj*.

He, pron. وی *wi*.

Head, s. سر *sar*. Headache, سردرد *dard-i sar*.

Heal, v. خوش کردن *chārah dādan*.
khúsh kardan.

Health, s. مزاج *mazáj*. سلامت *salámat*.

Heap, s. خره *kharah*. جماعت *jamáát*.

Hear, v. شنیدن *shánidan*. شنودن *shanúdan*
گوش دادن *gosh dādan*. گوش کردن *gosh kardan*.

Heart, s. دل *dil*. خاطر *kháṭar*. With heart and
soul, بجان و دل *baján o dil*.

Heat, s. گرمی *garmí*. تاب *táb*.

Heaven, s. آسمان *ásmán*.

Heavy, a. گران *garan*. A heavy load, بارِ گران
bár-i garán.

Hedge, s. داربازین *dárbazín*.

Heel, s. پاشنه *páshnah*.

Height, s. بلندی *balándí*.

Heir, s. وارث *wáris*.

Hell, s. جهنم *jahanam*.

Helmet, s. سرپایان *sarpáyán*.

Help, v. مدد کردن *madaḍ kardan*

Hemp, s. کنو *kanú*.

Hence, adv. (from this place) از این جا *az in já*.

From this time, i.e., henceforth, از این پس
az in pas.

Herd, s. گله *galah*. رَمَه *ramah*.

Here, adv. جا در این *dar in já*. اینجا *injá*. Here
and there, اینجا آنجا *injá ánjá*.

Heron, (*lit.* fish-eater) ماهی خوار *máhi kh'ár*.

Hide, v. (conceal) پوشیده کردن *poshídah kardan*.

پنهان کردن *panhán kardan*. نهفتن *nihaftan*.

Hideous, a. قبیح *kabih*. کریه *karih*.

High, a. بلند *baland*.

Highness, s. (*lit.* "presence," the title for ad-
dressing a man of rank) حضور *hazúr*. حضرة
hazrat. Is there health, your highness? *i.e.*
how do you do, Sir? است مزاج حضور *hazúr*
mazáj ast?

Hill, s. کوه *koh*.

History, s. نامه *námah*.

Hold, v. داشتن *dáshtan*, (with the hand) بدست
گرفتن *ba-dast gariftan*, (with the teeth)
بدندان گرفتن *ba dandán gariftan*.

Hole, s. سوراخ *sorákh*.

Holiday, s. تعطیل *ta'ātil*. کار روز *ta'ātil kár*
roz.

Hollow, a. جوف *jawf*. سندی *sandín*.

Holy, a. مبارک *mabáarak*. منذور *manzúr*. عزیز
áziz.

Honest, a. صالح *ṣālah*.

Honey, s. عسل *ʿasl*. شهد *shahd*.

Honour, s. عزت *ʿizat*. حرمت *ḥarmat*. تکریم *takrīm*.
صلاح *ṣalāḥ*.

Hood, s. سر انداز *sar andāz*.

Hoof, s. سنب *sanb*. حافر *ḥāfar*.

Hook, s. چنگل *changal*.

Hope, v. امید داشتن *amied dāshtan*.

Hopeful, a. امیدوار *amedwār*.

Horn, s. شاخ *shákh*. سرو *saro*. To butt with the
horns, شاخ زدن *shákh zadan*.

Horse, s. اسب *asb*.

Horseman, s. سوار *sawár*.

Hospital, s. بیمار خانه *bimár khánah*. دار المرض
dár-il-marz.

Hospitality, s. مهمانداری *māhmándārī*.

Host, s. (entertainer of travellers) مهماندار
māhmándár.

Hot, a. گرم *garm*.

Hour, s. ساعت *sáʿāt*.

House, s. خانه *khánah*. منزل *manzql*. مکان
makán. بیت *bayt*.

How, adv. چون *chún*. چگونه *chigonah*. چسان
chgsán.

How many, adv. چند *chand*. How many times,
i.e. how often, بار چند *chand bār*.

Howl, v. ولوله کردن *walwalah kardan*. زنون
zanūdan.

Human, a. آدمي *ādmi*. انساني *insāni*.

Humanity, s. (generosity) مروت *marwat*.

Inhuman, بي مروت *be marwat*.

Humble, a. بي غرور *be gharūr*. گمير *•kamir*.
متواضع *matwázā*.

Hump, s. (of camel, &c.) پشت کوز *pasht-i kúz*.

Humpbacked, a. کوز پشت *kúz* حذب *hadab*.
pasht.

Hundred, a. صد *şad*.

Hunger, s. گرسنگي *garsnagi*. گرس *gars*.

Hungry, a. گرسنه *garsnah*. To be hungry, گرسنه
شدن *garsnah shudan*.

Hunt, v. شکار کردن *shakardan*. صيد کردن *şayd*
kardan.

Hunter, s. شکارگه *shakārgah*. صياد *şayād*.

Hurt, v. ضرر کردن *zarar kardan*. آزدن *ázardan*.

Husband, s. شوهر *shohar*.

Hush! interj. خب باش *khab bāsh*. (lit. "be
silent.")

Hyæna, s. ضبع *zabâ*. خنوز *khanúz*.

Hypocrite, s. دو رو *do rú*. دو رویه *do rúyah*.

رنگ آمیز *rang ámez*.

I:

[N.B.—Negative adjectives, that are formed in English by prefixing “in” to the positive adjective, such as “illegal” (in-legal), “impassable” (in-passable), “in-curable,” etc., are formed—that is, may be and generally are formed in Persian—by prefixing بی *be*, “without,” to the positive substantive; or by prefixing نا *na*, “not,” to the positive adjective; thus, “proper” مناسب *manásab*, “propriety” مناسبت *manásabat*, from which is formed “improper” نامناسب *na manásab*, or بی مناسبت *be manásabat*.

The negative adjective is sometimes formed by prefixing “without,” بلا *bilá*, to the positive substantive; thus, “condition” شرط *shart*, from which “unconditional” بلا شرط *bilá shart*, or “fame” نام *nám*, “infamous” بلا نام *bilá nám*.

I have deemed it advisable, in a Pocket Dictionary of this kind, to omit all such adjectives where the omission appeared admissible. The same remark will apply to negative adjectives, formed in English by prefixing "un" to the positive adjective, as from "grateful" "un-grateful" (*Vide* note at U). Also when formed by affixing "less" to the positive substantive, as from "pity" "pitiless."]

I, pron. من *man*. I myself, خود من *man khúđ*.

Ice, s. جمَد *jamad*. برف *baraf*. آبگون *abgún*.

Idle, a. بیکار *bekár*. خالی *kháli*. باطل *bátal*.

If, conj. اگر *agar*.

Ignoble, a. حقیر *hakír*. بی اصل *be asl*. دون *dún*.

Ignorant, a. جاهل *jáhal*. ناشناس *ná shanás*.

Ill, a. (sick) بیمار *bimár*. خسته *khastah*.

Illegal, a. ناحق *ná hak*. حرم *haram*. مدخل *madakhl*. حرام *harám*.

Illegitimate, a. حرامزاده *haramzádah*. حرامزاده *harámzádah*.

Illuminate, v. افروختن *afrokhtan*. World illuminating, a. جهان افروز *jahán afroz*.

Illustrious, a. روشن *zahir*. ظهور *jalál*. جلال *roshan*.

Image, s. بت *bat*. صورت *şurat*.

Imagination, s. تصور *wahm*. وهم *khayál*. خیال *taşawar*. *

Imitate, s. اقتدا ساختن *iktadá sákhtan*.

Immediately, adv. بلا تاخیر *tawkáf*. بلا توقف *balá*.
balá tákhayr.

Immortal, a. جاودان *jáodán*. بی مرگ *be marg*.

Impassable, a. بی طریق *be*. بی معبر *be mābar*.
tarik.

Impatience, s. طبیعت تند *mizáj-i tez*. مزاج تیز *tabiát-i tand*.
نا شکیبایی *ná shakibái*.

Impertinence, s. گستاخی *gastákhí*.

Important, a. مهم *mahim*. گران *garán*.

Impossible, a. محال *maḥál*. نا ممکن *ná mumkin*.

Impostor, s. حیلہ ساز *ḥilah sáz*. گداز *ghadár*.

Imprison, v. حبس کردن *ḥabs kardan*. قید کردن *kayd kardan*.
در زندان نهادن *dar zindán nahádan*.

Imprisonment, s. قید *kayd*.

Improbable, a. نا معقول *ná mākul*.

Imprudence, s. غفلت *ghaflat*.

In, prep. در *dar*. اندر *andar*. ب *ba*. فی *fi*.

Incautious, a. غافل *gháfal*. بیبصر *be başar*.

Incendiary, s. آتشفروز *átash-afroz*. حراق *harák*.
آتش انگیز *átash angez*.

Inclination, s. (disposition) میل *mayl*. همت *himmat*.

Inclose, v. (land) چکیدن *chakídan*.

Income, s. دخل *dakhl*. خرج *kharj*.

Increase, v. (make increased) زیاده کردن *ziádah kardan*.
افزایش نمودن *afzáish namúdan*.

Become increased, زیاده شدن *ziádah shudan*.
افزایش کردن *afzúdan*. افزودن *royídan*.
afzáish kardan.

Incurable, a. بی علاج *be álj*.

Indeed, adv. ظاهراً *záharan*. تحقیقانه *tahkíkánah*.

India, s. هند *hind*. هندستان *hindistán*. هندوستان *hindostán*.

Individual, s. شخص *shakhş*. نفس *nafs*.

Indolent, a. غافل *gháfal*. کاهل *káhal*.

Industrious, a. کارکن *kár kan*. ظریف *zaríf*.

Infant, s. بچه *bachah*. پسرک *pisarak*.

Infantry, s. پیاده *piádah*.

Infidel, s. کافر *káfar*.

Infinite, a. بی حد *be had*. بی انجام *bè anjám*.

Informant, s. خبرگیر *khabar gir*.

Inhabitant, s. ساکن *sákan*. ممکن *matamakan*.

Inheritance, s. میراث *mírás*. To obtain an inheritance, خوردن میراث *mírás khúrdan*.

Injure, v. زیان آوردن *zián áwardan*. ضرر کردن *zarar kardan*. جفا کردن *jafá kardan*.

Ink, s. سیاهی *siyáhi*. خامه *khámah*.

Ink-horn, دوات *dawát*.

Inn, s. منزلخانه *manzal khánah*. کاروانسرای *kárawán sarái*. خان *khán*. منزل *manzal*. سرای *sarái*.

Innocent, a. بی گناه *be ganáh*. معصوم *māšúm*.

Inquire, v. پرسیدن *parsidan*. جستن *jastan*.

Insane, a. دیوانه *diwánah*. مجنون *majnún*.

Inscription, s. رسم *rasam*.

Insect, s. حشرت *hashrat* (pl. حشرات *hashrát*). هامت *hamat* (pl. هوام *hawám*).

Insensible, a. بی جان *be ján*. بیہوش *behosh*.

Insolence, s. ترک ادب *tark-i adab*. گستاخی *gastákhí*.

Insolent, s. بی ادب *be adab*. دشنام ده *dashnám dah*.

Inspector, ناظر *názar*. کار گذر *kár gazar*.

Inspire, v. دل افروز شدن *dil afroz shudan*.

Instantly, adv. بر یک دم *bar ek dam*.

- Instead, adv. بجای *ba jáí*. بدل *badal*.
- Instinct, s. هجس *hajas*.
- Insult, v. دشنام دادن *dashnám dâdan*. ملامت کردن *malâmat kardan*.
- Insurrection, s. فتنه *fitnah*. هنگامه *hangámah*.
- Intelligent, a. عاقل *âkal*. آزد *ázúd*. زیرک *ztrak*.
هوشیار *hoshyâr*.
- Intention, s. مقصود *makşúd*. آرزو *marâd*.
آرزو *ârzú*. ارادت *arâdat*.
- Intercept, v. برای گرفتن *ba ráh gariftan*.
- Interest, s. (of money) سود *súd*. رنج *ranj*.
- Interfere, v. در میان رفتن *dar miân raftan*.
مداخلت کردن *madâkhlat kardan*.
- Interior, s. اندرون *andarún*.
- Interpret, s. ترجمه کردن *tarjmah kardan*. تعبیر
گفتن *tâbîr guftan*.
- Interpreter, s. ترجمان *tarjmán*.
- Interrupt, v. صرم کردن *şarm kardan*.
- Interval, s. (space of time) عرصه *ârşah*.
- Intrenchment, s. کندک *kandak*. حصار *haşár*.
- Intricate, a. پیچان *pechán*. مشوش *mashúsh*.
- Invent, v. نو آوردن *naw âwardan*. یافتن *yâftan*.
- Investigate, v. افتحاص کردن *iftahâş kardan*.

Invincible, a. غیر مغلوب *ná maghlúb.*
ghayr maghlúb.

Invisible, a. غایب *gháyab.*

Invite, v. طعمت دادن *tāmat dādan.*

Inundation, s. سیلاب *sayláb.*

Iron, s. آهن *āhan.*

Iron, a. (made of iron) آهنین *āhanin.*

Irregular, a. بی ترتیب *be tartib.*

Irrigate, v. شاداب کردن *shádáb kardan.*

Irritate, v. آزردن *ázurdan.* غضب کردن *ghazb kardan.* هنجیدن *hanjidan.*

Island, s. جزیره *jazirah.*

It, pron. او *o,*

Ivory, s. ناب. عاج *dandán-i fil.* فیل *náb-il fil.*

J.

Jackal, s. شغال *shaghál.* دمنه *damnah.*

January, s. بهمن *bahman.*

Jar, s. جره *jarah.*

Jasmine, s. یاسمین *yásmín.* سمن *samah.* Jasmine-
 bosomed, a. سمنبر *samanbar.*

Jaw, s. چانه *chánah.*

- Jealous, a. رشکین *rashkin*. غیر *ghir*.
- Jest, s. بذله *bazlah*. لطیفه *latifah*.
- Jew, s. جہود *jahūd*. یہودی *yahūdī*.
- Jewel, s. جوہر *johar*. گوہر *gohar*.
- Join, v. (put together) پیوستن *paywastan*. بند کردن *bānd kardān*.
- Join hands, v. دست بدست کردن *dast ba dast kardan*.
- Journey, s. سفر *safar*. راہ *rāh*.
- Joy, s. شادی *shādī*. دلخوشی *dil khúshī*.
- Judge, s. قاضی *kāzī*. حاکم *hákím*. مولی *múli*.
- Judicial, a. مولوی *múlwī*.
- Juice, s. ما *má*. آب *áb*.
- July, s. مرداد *mardād*.
- Jump, v. جستن *jastan*.
- June, s. تیر *tir*.
- Just, a. صالح *ṣálah*. عادل *ādāl*.
- Justice, s. عدالت *ādálat*. انصاف *inṣáf*. عدلت *mādalat*. داد *dād*.

K.

Keep, v. باز داشتن *báz dáshtan*. داشتن *dáshtan*.

Kennel, s. سگخانه *sagkhánah*.

Key, s. کلید *kalíd*.

Kick, v. پا زدن *pá zadan*. لگ کردن *laj kardan*.

Kid, s. غایله *ghálah*.

Kill, v. خون کردن *khún kardan*. قتل کردن *katl kardan*. کشتن *kashtan*.

Kind, a. مهربان *khúsh*. نرم دل *narm dil*. کریم *karím*.

King, s. پادشاه *pádsháh*. شاه *sháh*. سلطان *salbán*.
شه *shah*. Oh king! شاها *shahá*.

Kiss, s. بوسه دادن *bosah dádan*. بوسیدن *bostidan*.

To kiss the cheek, بوس رخسار کردن *bos-i rakhsár kardan*.

Kite, s. زغن *zaghan*. خلواج *khalwáj*.

Knapsack, s. جامعدان *jamádan*.

Knee, s. زانو *zánú*.

Kneel, v. زانو زدن *zánú zadan*.

Knife, s. سكين *sakín*.

Knot, s. بند *band*. پیچ *pech*.

Know, v. دانستن *dánistan*. شناختن *shanákhtan*.

L.

Labour, s. کار *kár*. سعی *sā'i*. جهد *jahd*. To

labour, جهد کردن *jahd kardan*.

Ladder, s. درجه *darjah*. (pl. درجات *darjât*.)

Lady, s. بانو *bánú*. صاحب *sháhibat*.

Lake, s. دریاچه *daryáchah*.

Lamb, s. خروف *kharúf*.

Lame, a. لنگ *lang*.

Lament, v. فریاد کردن *faryád kardan*. زاریدن

zárídan. نالیدن *nálídan*.

Lamp, s. چراغ *charágh*. سراج *sarāj*. The lamp

of the kingdom, سراج الدولة *sarāj-il dawlah*.

Lancet, s. نیش *nesht*.

Land, s. زمین *zamín*.

Language, s. زبان *zabán*. The Persian language,

زبان فارسی *zaban-i fārsi*.

Lantern, s. مشعل *mashāl*. چراغچره *charághparh*.

فانوس *fánús*.

Large, a. بزرگ *bazarg*. کبیر *kabír*. کالان *kalán*.

Last, a. آخر *ákhar*. The last day, i.e., of judg-

ment, آخر زمان *ákhar zamán*.

Late, a. دیر *der*.

Laugh, v. خندیدن *khandídan*.

Law, s. آیین *kánún*. (pl. قوانین *kawánín*.)
 áyín. شرع *sharā*. A law suit, مقدمه
makadamah.

Lawful, a. محلول *mahlúl*. عدل *ādal*.

Lazy, a. نا بکار *nā bakár*. آواره *āwárah*.

Lead, s. سرب *sarb*. اسرب *asrab*.

Lead, v. پیشرو شدن *ba ráh áwardan*.
peshrú shudan.

Leaf, s. برگ *barg*. ورق *warak*, (pl. اوراق *awrák*).

A green leaf, برگ سبز *barg-i sabz*.

Leap, v. جستن *jastan*.

Learn, v. آموختن *dánash yáftan*.
 یافتن *ámokhtan*.

Leather, s. چرم *charm*.

Leave, v. ترک کردن *tark kardan*. ماندن *mándan*.
 گذاشتن *gazáshtan*.

Left, a. چپ *chap*. یسار *isár*. The left hand,
 دست چپ *dast-i chap*.

Leg, s. پوز *poz*. ساق *sak*.

Legal, a. حلال *halál*. مشروع *mashrú*.

Legitimate, a. (a child) حلال زاده *halál zádah*.

Leisure, s. فراغت *farághat*. آسایش *ásáish*.

Lemon, s. لیمون *limún.*

Lend, v. قرض دادن *karz dādan.*

Length, s. طول *túl.* درازی *darázi.*

Lent, a. مقروض *makrúz.*

Leopard, s. پار *pár.* A hunting leopard, چیتة
chitah.

Leper, s. جذام *jazám.*

Letter, s. (of the alphabet) حرف *haraf.* (âf epistle)
 نامه *námah.* خط *khat.*

Level, a. یکسان *eksán.* برابر *barábar.* To level
 with the earth, با زمین برابر کردن *bá zamin
 barábar kardan.*

Liar, s: دروغ گوی *darogh goí.* خلوب *khalúb.*
 گذاب *gazáb.*

Liberty, s. رها *rahi.* آزادی *ázádi.* رستگاری
rastgári.

Library, s. کتابستان *katábistán.*

Lie, s. دروغ *darogh.* خلاف *khaláf.*

Lie, v. (recline) خسپیدن *khaspidan.* خفتن
khaftan.

Lie, v. (as man with woman) جماع کردن *jamā
 kardan.*

Lie, v. (tell lies) دروغ گفتن *darogh guftan.*

Life, جان *ján*. عمر *‘āmr*. زندگی *zindagī*. حیات *hayát*. Life-giving, بخش *bakhsh*.
bakhsh.

Lift, v. بر آوردن *bar áwardan*. برداشتن *bar dáshtan*.

Light, a. (not heavy) سبک *sabak*. نا گران *ná garán*. Light-headed, سبکسر *sabak sar*.

Light, s. نور *núr*. روشنا *roshná*. شعله *shālah*. فروز *farož*. Light of the world, نور جهان *núr-i jahán*.

Lightning, s. برق *barq*. آذر *ázar*.

Like, adv. مانند *mánand*. برابر *barábar*. آسا *ásá*.

وار *wár*. Like a man, i.e., manly, مرداسا *mardásá*. Like a king, شاه وار *sháh wár*.

Lime, s. کج *kaj*. نورت *núrat*.

Line, s. خط *khat*. Straight line, خط رست *khat-i rast*.

Linger, v. تردد کردن *tarādād kardan*. دیر رفتن *der raftan*.

Lion, شیر *shir*. آسد *asad*. Bold as a lion, شیرانه *shiránah*. Lion of the state, اسد الدولت *asad-il dawlat*.

Lip, s. لب *lab*.

Listen, v. گوش شدن *gosh shudan*. گوش کردن *gosh kardan*. شنیدن *shnīdan*.
shnīdan.

Literal, a. حرف بحرف *haraf ba haraf*.

Little, a. اندک *andak*. کم *kam*. خورد *khúrd*.

Liver, جگر *jigar*.

Lizard, s. کرباش *karbásh*. ورل *waral*.

Load, s. بار *bár*, حمل *haml*. Carrying a load, a.
بارگیر *bár gir*.

Load, v. (burden) حمل کردن *haml kardan*. بار
توپ تیار کردن (a gun) *bár bastan*.
top tiár kardan.

Lock, s. قفل *kafal*.

Lock, v. مقفل کردن *makfal kardan*. بسته ساختن
bastah sákhtan.

Locust, s. جراد *jarád*. ملخ *malkh*.

Long, a. دراز *daráz*. مدید *madid*. Long may it
be, i.e., may it long continue, دراز باد *daráz*
bád.

Look, v. نظر کردن *nazar kardan*. نگریستن *nagrastan*.

Looking-glass, s. آینه *áyinah*.

Loose, a. کشاده *kashádah*. نا بسته *ná bastah*.

Loquacious, a. پرگو *pur gú*.

Lord, s. سلطان *saltán*. صاحب *sháhib*. خداوند
khadáwand. خواجه *kh'ájah*.

Lose, v. زیان یافتن *zián yáftan*. گم کردن *gam*
kardan.

Loss, s. زیان *zián*. نقص *naqs*.

Lost, a. گم *gam*.

Love, s. عشق *āshk*. میل *mayl*. مودت *mawadat*.

محبت *mahbat*. آرزو *ārzú*. The road of love is full of grief and misery, طریق عشق پر طریق عشق پر آفت است *tarík-i āshk pur áshúlb o áfat ast*.

Low, a. فرو *farú*.

Lucky, a. بختیار *bakhtiyár*. نیک بخت *nik bakht*.

Lukewarm, a. نیم گرم *nim garm*.

Lump, s. پاره *párah*. لقمه *laqmah*.

Luncheon, s. جاشت *chásht*.

Luxury, s. نعمت *nāmat*.

M.

Machine, s. آلت *alat*. (pl. آلات *álát*.)

Madman, s. مجنون *majnún*. دیوانه *diwánah*.

The house of a madman, i.e. mad-house; بیت المجنون *bayt-il majnún*.

Magazine, s. نبر *nabar*. (pl. انبار *ambár*.)

Magistrate, s. پیشکار *peshkár*. منسبدار *manşabdár*.

فوجدار *fawjdár*.

Magnanimity, s. غیرت *ghayrat*.

Magnificent, a. عزیز جلیل *jalil*. شریف *sharíf*.

Majesty, s. جلالت *jalálat*. حضرت *hazrat*.

Maintain, v. (a family) پروردن *parwardan*.

Maintenance, s. پرورش *parwarish*. روزی *rozi*.

Make, v. کردن *kardan*. ساختن *sákhtan*.

Male, a. نر *nar*. Male and female, نر و ماده *nar o mádah*.

Malice, s. تلخی *talkhi*. غرض *gharẓ*. شره *shirat*.

Man, s. (mankind) آدم *adam*. (a person) مرد *ward*.

Manage, v. (an affair) تدبیر کار کردن *tadbir-i kár kardan*. (an animal) حکم نمودن *hukm numúdan*.

Mane, s. پش *pash*. حرق *árk*.

Manifest, a. منصوص *paydá*. پیدا *paydá*. ظاهر *záhar*. آشکار *áshkár*. دید *padíd*.

Manly, a. مردانه *mardánah*.

Manner, s. عادت *dastúr*. دستور *jahat*. جهت *áyat*. آیین *áyin*. وجه *wajh*. طریق *tarik*.

Many, a. چند *chand*. چندان *chandán*.

Map, s. رهنامه *shurat-i dunyá*. صورت دنیا *shurat-i dunyá*. نقش *naksh*. رهنامه *rahnámah*.

Marble, s. رخام *rakhám*.

March, s. (the first month in the Persian calendar) فروزدين *farozdín*.

Mark, s. نشان *nashán*. اشارت *ashárat*. داغ *dágh*.

Market, s. بازار *bázár*.

Marriage, s. عروس *ārús*. نکاح *nakáh*.

Marsh, s. اجم *ajam*. ورغ *wargh*.

Master, s. (of a trade) راستکار *rastkár*. استاد *astád*. اوستاد *awstád*.

Mat, s. بوريا *búryá*. Matmaker, بوريا بان *búryá-bán*.

Matchless, a. بي همال *be hamál*.

Maxim, s. حكمت *hikmat*.

May, s. خورداد *khúrdád*.

Mean, a. خور *khúr*. حقير *hákír*. ناكس *nákas*.

Meaning, s. معني *māni*. مضمون *muzmún*. What is the meaning? چه معني *chih māni*.

Measure, s. مقدار *maqḍár*. قفینه *kāfinah*. The measure is full, پر آمد *kāfinah pūr ámad*.

Measure, v. پيمون *paymúdan*. قياس کردن *kiás kardan*. مساحت کردن *masáhat kardan*.

Meat, s. گوشت *gosht*.

Medicine, s. دوا *dawá*. دارو *dáru*.

Meditate, v. اندیشه کردن *andeshah kardan*.

Meet, v. ملاقات کردن *malákát kardan*.
رو برو شدن *ru ba ru shudan*.
مقابلت کردن *makábalat kardan*.

Melancholy, a. دلشکسته *dil shakastah*.
خاطر آزرده *khátar ázárdah*.
افسرده *afsardah*.
نیره *terah*.

Melon, s. بطیخ *batikh*. Water-melon, s. سفناجه
safanjah.

Melt, v. گداختن *gadákhtan*.

Memory, s. یاد *yád*. خاطر *khátar*. حفظ *hafz*.

Mend, v. مرمت کردن *marmat kardan*.
اصلاح کردن *aşláh kardan*.

Mention, v. یاد کردن *yád kardan*. ذکر کردن *zík*
kardan.

Merchandise, s. تجارت *tajárat*. بازار *bázár*.

Merchant, s. تاجر *tájar*. بازاریگان *bázárgán*.
سوداگر *sawdagar*.

Mercy, s. رحمت *rahmat*. دلی نرم *narm dili*.

Merry, a. شاد *shád*. دلشاد *dilshád*. دلخوش
dilkhúsh.

Method, s. وجه *wajah*. طریق *tarik*.

Middle, s. میان *mián*. نیم *ním*. (midnight) نیم
نیم *ním roz*. نیم روز (mid-day) *ním shab*. شب

Milk, s. شیر *shír*.

Mill, s. آسیا *ásyá*. Mill-stone, سنگ آسیا *ásyá sang*.

Mind, s. خاطر *khátar*. هوش *hosh*.

Mine, s. معدن *mādan*.

Miser, s. طمعکار *ṭamākár*.

Miserable, a. دردمند *dardmand*. بی چاره *be chárak*. دلشکسته *díl shakastah*.

Misfortune, s. محنت *mihnat*. بلا *balá*. آفت *áfat*. واقعت *wákāt*. آشوب *áshúb*. Full of misfortune, پر آشوب و آفت *pur áshúb o áfat*.

Mist, s. تار *tár*.

Mistake, s. سهو *sahú*. To make a mistake, سهو کردن *sahú kardan*.

Mix, v. آمیختن *ámekhtan*. مزاج کردن *mazáj kardan*. To mix water with wine, آب در شراب مزاج کردن *áb dar sharáb mazáj kardan*.

Mob, s. خلق *khalk*.

Model, s. رسم *rasm*. کارنامه *kár námah*. برنامه *barnámah*.

Modest, a. متودب *mawadab*. نامغرور *ná maghrúr*.

. خجل *khajal*. شرمگین *sharmgin*.

Moist, a. سیراب *nam*. نم *tarīn*. ترین *tar*. تر. *ser āb*.

Moment, s. یک دم *dam*. In one moment, دم *ek dam*.

Monday, s. دو شنبه *do shambah*.

Money, s. دینار *dinār*. درم *daram*. نقد *naqd*. I have no money, مرا نقد *marā naqd nist*.
نقرا *naqrā*. نیست

Monkey, s. میمون *maymūn*. بوزنه *boznah*.

Month, s. ماه *māh*.

Moon, s. ماه *māh*, مه *mah*. Full moon, s. بدر *badr*.

More, a. زیاده *ziādah*. افزون *afzūn*. اکثر *akṣar*.

Morning, s. صبح *ṣabḥ*. سحر *saḥar*. فجر *fajar*.

Morrow, s. فردا *farḡā*.

Morsel, s. لقمه *laḳmah*.

Mosque, s. مسجد *maṣjad*.

Moth, s. پروانه *parwānah*.

Mother, s. مادر *mādar*.

Move, v. (to displace) بر جنبیدن *janbīdan*. بر داشتن *bar dāshtan*. روان کردن *rawān kardan*.

Mount, v. (a horse) بر نشستن *bar nishastan*. سوار شدن *sawār shudan*.

Mountain, s. کوه *koh*. جبل *jabl*.

Mourn, v. نالیدن *nálidan*. زاریدن *zárídan*. غم داشتن *gham dáshtan*.

Mouse, s. موش *músh*.

Mouth, s. دهان *dahán*. دهن *dahn*.

Much, a. and adv. چند *chand*. بسیار *basyár*. بیش *bes̄h*.

Mud, s. گل *gil*. طین *tin*.

Murder, s. خون *khún*. اهلاک *ahlák*.

Music, s. آواز *adwár*. علم *álm*.

Musician, s. مطرب *mutrib*. Oh pleasant musician,
sing freshly and newly, نو بگو *mutrib-i khúsh nawá bago*,
تازه بتازه نو بنو *tázah ba tázah, no ba no*.

Musk, s. مشک *mashk*.

Musket, s. بندوق *bandúk*. بندق *bándak*.

Mussulman, s. مسلم *maslam*.

Mustard, s. خردل *khardal*.

Mutter, v. لندیدن *landídan*.

N.

Nail, s. (of the hand) ناخن *nákhan*. (of iron, &c.)

میخ *mekh*.

Naked, a. برهنه *barhnaḥ*. بی پوش *be posh*. معری *māri*.

Name, s. نام *nám*. اسم *ism*. In the name of God, بسم الله *bism-ilallah*.

Narrow, a. تنگ *tang*. چست *chast*. Narrow road, راه تنگ *rāh-i tang*.

Nation, s. قوم *kūm*. خلق *khalk*.

Near, adv. نزدیک *nazdik*. قریب *kareb*. نا دور *ná dúr*.

Necessary, a. ضروری *zarúri*. لازم *lāzm*. مهم *mahm*. ضرور *zarúr*. شایسته *sháyastah*.

Neck, s. گردن *gardan*. عنق *ānik*.

Necklace, s. چنبر *chambar*. گلو بند *galú band*. قلادت *kaládat*.

Neglect, v. غفلت کردن *ghaflat kardan*. فوت نمودن *fút namúdan*. قصور کردن *kaşúr kardan*.

Negro, s. حبشی *ḥabshí*. (pl. احابس *aḥábas*) زنگی *zangi*.

Neigh, v. زنودن *zanúdan*.

Neighbour, s. همسایه *hamsáyah*. همدیوار *hamdiwár*.
مجاور *majáwar*.

Neither, conj. نه *nah*. Neither the one nor the
other, نه یک نه دیگر *nah ek nah digar*.

Nest, s. آشیانه *áshyánah*. آشیا *áshyá*.

Net, s. دام *dám*. کمند *kamand*. شبکت *shabkat*.

Never, adv. هرگز *hargiz*.

Nevertheless, conj. با وجود همه *bá in hamah*.
با وجود این همه *bá wajúd-i in hamah*.

Neutral, a. میاندار *miándár*.

New, a. تازه *tázah*. نو *no*.

News, s. خبر *khabar*. اخبار *akhbár*.

Next, a. نزدیک *nazdik*. دیگر *digar*. (as, next
year, دیگر سال *digar sál*.)

Night, s. شب *shab*. لیل *layl*. Night and day,
شب و روز *shab o roz*. A dark night, شب
تاریک *shab-i tárík*.

Nightingale, s. بلبل *balbal*. عند لیل *and layl*.

Nine, a. نه *nuh*.

Nineteen, a. نوزده *nozdah*.

Ninety, a. نود *nawad*.

No, adv. نه *nah*. ني *ne*. ما *má*. لا *lá*. There is
no hope, امید نیست *amed nist*.

Noble, a. شریف *sharíf*. شرف *sharf*. نزرگوار
bazargwár. ارجمند *arjmand*.

Nobody, s. هیچکس *hechkas*.

Noise, s. آواز *awáz*.

North, s. شمال *shamál*.

Nose, s. بینی *biní*. انف *anf*. Noseless, بی انف
be anf.

Nosegay, s. دسته گل *dastah gul dastah*.

Nothing, s. نا چیز *ná chiz*. هیچ *hech*. It is
nothing, چیز نیست *chiz nist*.

Notwithstanding, prep. با وجود *bá wajúd*. Not-
withstanding all this, با وجود این همه *bá*
wajúd-i in hamáh.

November, s. آذر *adar*. آذر *ázar*. آذر *ázar*.

Nourish, v. پرورش دادن *parwardan*. پرورش دادن
warish dádan. Nourishing the poor, غریب
پرور *gharib parwar*.

Now, adv. اکنون *aknún*. حالا *hálá*. امحال *imhál*.

Nowhere, adv. هیچگاه *hechgáh*.

Nuisance, s. آزارش *azárish*.

Number, v. (to count) شمار کردن *shamár kardan*.

شمردن *hisáb sákhtan*. حساب ساختن
shamañdan.

Numerous, a. كثير *kašir*. بسیار *bisyár*. عدید
ñdid.

Nut, s. جوز *júz*.

O.

Oath, s. حلف *half*. سوگند *sawgand*.

Obedient, a. امثال *imtašál*. مطیع *mañi*.

Obey, v. شنیدن *shanidan*. امثال کردن *imtašál*
kardan.

Obsolete, a. بطل *batál*. مهمل *mahmal*.

Obstacle, s. مانع *munā* (pl. موانع *mawánā*) حد
had.

Obstinate, a. خودسر *khúdsar*. متهمد *matmarad*.
سنگین *satez šar kash*. ستیز سرکش *sangin*.

Obtain, v. ورزیدن *warzidan*. یافتن *yáftan*.
اندوختن *andokhtan*.

Occasional, a. آمدانه *ámañánah*. اتفاقی *itfáki*.

Occupation, s. اشتغال *ishtaghál*. کارگذاری *kár*
gazári.

Occupied, a. مشغول *mashghúl*.

October, s. آبان *ábán*.

Offend, v. آزردهن *iztaráb kardan*.
ázardan.

Offer, v. عرض کردن *ârz kardan*.

Office, s. کارخانه *kár*
khánah. دفترخانه *daftar khánah*.

Officer, s. سردار *sardár*. عملدار *âml-dâr*.

Often, adv. چند بار *chand bár*. دفعتاً *dafâtan*.

Oh! interj. آه *âh*. ای *ay*. واه *wáh*.

Oil, s. روغن *rogħan*. Oil-bottle, روغن دان *rogħan dán*.

Old, a. پیر *pir*. پر ساله *pur sálah*. قدیم *kadim*.

Olive, s. زیتون *zaytún*. Olive-tree, زیتونست *zaytúnat*.
Olive-garden; زیتونی *zaytúni*.

On, prep. بر *bar*. علی *âlay*. در *dar*.

Once, adv. یک بار *ek bár*. باری *bári*.

One, a. یک *ek* or *yak*. One by one, یک یک *ek ek*.

Only, adv. همان *hamán*. فقط *fakd*.

Open, v. کشادن *kashádan*.

Opinion, s. رای *rái*. تدبیر *tadbir*. پندار *pandúr*.

Opium, s. افیون *afiún*.

Opportunity, محال nawbat. فرصت *farṣat*.
maḥal.

Oppose, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan*.
اعتراض شدن *itaráz shudan*.

Opposite, a. مقابل *makábal*. رو برو *rú barú*.

Oppress, v. جفا کردن *jafá kardan*.
ظلم کردن *ẓalm kardan*.
jafá kardan.

Or, conj. یا *yá*.

Orange, s. نارنج *náranj*.

Order, (command) v. فرمان دادن *farmán dádan*.
فرمودن *farmúdan*. حکم کردن *ḥukm kardan*.

Order (set in order), v. ترتیب ساختن *tartīb*
sákhtan.

Ornament, v. آراستن *arástan*. پیراستن *pirástan*.

Orphan, s. یتیم *yatim*. بی پدر و مادر *be padar o mádar*.

Ostrich, s. اشتر مرغ *ashtar margh*.

Other, a. دیگر *digar*.

Oven, s. تون *tún*.

Overseer, s. داروغه *dárogah*. ناظر *názar*. گماشته *gamáshtah*.
dárogah.

Overwhelm, b. غول کردن *ghúl kardan*.

Out, adv. بیرون *birún*. بدر *badar*.

Owe, v. وام داشتن *wám dáshtan*.

Owl, s. بوم *búm*.

Own, a. خود *khúd*. خویش *kh'esh*.

Ox, s. گاو *gáo*. Ox-goad, گاو شنگ *gáo shang*.

P.

Pain, s. درد *dard*. ألم *ilm*. زحمت *zahmat*.

Paint, s. آب رنگ *áb rang*. بهرمان *bahrmán*.

To paint, v. نگاریدن *nagáridan*. تصویر کردن
taṣwír kardan.

Pair, s. جفت *jaft*. زوج *zúj*.

Palace, s. پرای *sarát*.

Pale, a. زرد *zard*.

Palm tree, s. خرما *kharmá*. تار *tár*.

Pan, s. تابه *tábah*.

Paper, s. کاغذ *kághaz*.

Paradise, s. بهشت *bahisht*. فردوس *fardús*. جنت
janat.

Parallel, a. برابر *barábar*. متوازي *matwázi*.

Pardon, v. آمرزیدن *māẓūr kardan*. *āmarzidan*.

Parents, s. pl. والدان *wáladán*. پدر و مادر *padar o mádár*.

Parrot, s. طوطی *túti*.

Part, s. حصه *hiṣah*. نصیب *naṣīb*. بهره *bahr*. جز *jar*.

Partition-wall, s. پرده *pardah*. دیوار *pardah dhwár*.

Partner, s. حصهدار *hiṣahdár*. همال *hamál*.

Partridge, s. کبک *kabk*.

Pass, v. گذاشتن *gazáshtan*. گذشتن *gazashtan*.
(the past time) زمان گذاشته *zamán-i gazáshtah*.

Patience, s. صبر *ṣabr*. شکیب *shakīb*. احتمال *ihtamál*. برداری *bardári*.

Patient, a. صبور *ṣabúr*. خود دار *khúd dár*. شکیبنده *shakībandah*.

Patron, s. حافظ *háfaz*.

Pay, v. گذار کردن *gazúr kardan*. طلب کردن *talb kardan*.

Peace, s. صلاح *saláh*. سلامت *salámat*.

Peacock, s. طاوس *táuś*.

Pearl, s. لولو *lólo*. در *dar*.

Peasant, s. دهقان *dahkán*.

Pen, s. قلم *kalm*. خامه *khámah*. To make a pen, قلم تراش کردن *kalm sarásh kardan*.

Penknife, s. قلم تراش *kalm tarásh*.

Pen-reed, s. (for making the Persian pen) نال *nál*.

Pension, s. وظیفه *wazífah*.

People, s. خلق *khalk*. اهل *ahl*.

Pepper, s. فلفل *fulfal*.

Perceive, v. دریافتن *daryáftan*. شناختن *shanáftan*. دانستن *dánistan*.

Perfect, a. پرداخته *pardákhlah*. متمم *matámam*. سرآمد *sar ámad*.

Perfume, s. بو *bú*. شمیم *shamím*. بخور *bakhúr*.

Perhaps, adv. شاید *sháyad*. اتفاقاً *itafákan*. (In Arabic) ممکن *yamkinu*.

Perish, v. هلاک شدن *halák shudan*.

Perjury, s. حلف دروغ *half darogh*.

Permanent, a. پاینده *páyindah*. استوار *astwár*.

Permission, s. رخصت *rukhsat*. اجازت *ajázat*. رضا *razá*.

Perplex, v. آشفتن *áshافتان*.

Perplexed, a. مضطرب *maztarab*. پریشان *pareshán*.

Persevere, v. استمرار کردن *istamrár kardan*.

اقامت کردن *makáym shudan*. مقیم شدن *akámat kardan*.

Persia, s. پارس *párs*. ایران *irán*. Persian, s. and a.
ایرانی *iráni*. فارسی *fársi*.

Person, s. نفس *nafs*. وجود *wajúd*. A person (or
soul) stained with gluttony, نفسِ شره آلود
nafs-i sharah álúd.

Perspiration, s. رشح *rishhat*. عرق *ârk*.

Petition, s. عرض *ârṣ*. سوال *ṣawál*. خواست
kh'ást. طلب *ṭalb*.

Pheasant, s. تدر *tazrú*.

Philosopher, s. حکیم *hakím*. (pl. حکما *hakmá*.)

Pickaxe, s. کلند *kaland*.

Picture, s. نقش *naksh*. تصویر *taṣwír*.

Piece, s. پاره *párah*.

Pierce, v. تافتن *táftan*. خستن *khastan*.

Pigeon, s. کبوتر *kabútar*.

Pilgrim, s. حاجی *hájí*.

Pillar, s. ستون *satún*.

Pillow, s. پستر *pastar*. بستر *bastar*. گستر *gastar*.
بالش *bálsh*.

Pipe, s. (for smoking) قلیون *kalún*. حقه *hakah*.

Pipe-bearer, بردار *hakah bardár*.

Pitch, v. (a tent) ضرب کردن *zarb kardan*.

Pitch, s. قار *kár*.

Pitcher, s. کوزه *kozah*.

Pity, s. رحم *rahm*. مرحمت *marhamat*. شفقت *shafkat*.

[N.B.—Negative adjectives formed in English by affixing “less” to the positive substantive, may be formed in Persian by the rule mentioned under letter I. (*vide* N.B. letter I.) Thus from “pity,” رحم *rahm*, we have “pitiless” (without pity), بی رحم *be rahm*, or بلا رحم *balá, rahm*, as “a pitiless man,” مرد بی رحم *mard-i be rahm*.]

Place, s. (گاه *gáh*, in composition only.) جای *jái*.
موضع *mawzâ*.

Plain, s. صحرا *ṣahrá*. میدان *maydán*. عرصه *ârṣah*.

Plaintiff, s. داری دعوای *dāway dár*. مدعی *madāway*.
مدعی *madāy*. فریادی *faryádi*.

Plank, s. کاراسته *kárastah*. تخته *takhtâh*.

Plant, v. نشان دادن *ghars kardan*. غرس کردن *nashândan*.

Play, v. بازی کردن *bâzi kardan*. بازییدن *bâzidan*.
(gamble) قمار بازی کردن *kamár bâzi kardan*.
قمار باختن *kamár bâkhtan*.

Pleasant, a. دلپذیر *dil pazîr*. لطیف *latîf*. دلساز *dilsáz*. خوش *khush*.

Plenty, s. برکت *barkat*. بسیاری *bisýári*.

Pliable, a. پیچ آسان *ásán pech.*

Plot, v. تشاور شدن *kaşad kardan.*
tasháwar shudan.

Ploughman, s. دهقان *zamin kand.*
dahkán.

Plunder, v. غنیمت کردن *salb kardan.*
ghanimat kardan.

Poetry, s. منظوم *masnawi.* نظم *nazm.*

Point, s. نکته *nok.* سر *sar.* نیش *nesh.*
naktah.

Point out, v. (to show) اشارت کردن *asharat*
kardan.

Poison, s. زهر *zahr.*

Police, s. (man), چوکی دار *chokidár.* (magistrate),
فوجدار *fawjdár.*

Polish, v. تشویف دادن *pariúákhtan.*
tashwíf dádan. صقل کردن *şakl kardan.*

Polite, a. لطیف *latif.* ذو ادب *zú adab.*

Pomegranate, s. نار *nár.* رمان *ramán.*

Poor, a. بی مال *darwesh.* فقیر *faktr.*
be mál. غریب *gharib.*

Porter, s. (carrier) بارگیر *hámal.* حامل *bár gir.*

بدرار *bardár.* (gatekeeper) دربان *darbán.*
دروان *darwán.*

Possess, v. داشتن *dáshtan*. ضبط داشتن *zabt dáshtan*.

Possible, a. ممکن *mamkin*.

Potatoe, s. آلو *álú*.

Poverty, s. فقر *fakr*. ضرورت *zarúrat*.

Rear, v. ریختن *rekhtan*. ریز کردن *rez kardan*.

Powder, s. (gunpowder) باروت *bárút*.

Power, s. قدرت *kadrat*. طاقت *tákat*. قوت *kút*.
اقتدار *iktadár*. مملکت *mamlakat*.

Powerful, a. بزرگوار *buzargwár*. قادر *kádar*.

Practise, v. تجربه کردن *tajribat kardan*.
آزمودگی کردن *ázmúdagí kardan*.

Praise, s. پسند *pasand*. شکر *shakr*. حمد *hamd*.
منه *minat*.

Praise, v. پسندیدن *pásandidan*. ستودن *satúdan*.

Prayer, s. نماز *namáz*. دعا *duá*.

Precipice, s. ورطه *wartat*.

Prefer, v. تقدیم نمودن *takdim namúdan*. پیش
ترجیح کردن *tarjih pesh dáshtan*.
kardan.

Pregnant, a. حامله *hámlah*.

Prepare, v. مستعد ساختن *mastad sákhtan*.
پرداختن *pardákhtan*.

Present, s. نذر *naẓr*. داد *dād*. بخشیش *bakhshish*.

Present, a. حاضر *hāẓar*. موجود *mawjūd*. To be present, حاضر شدن *hāẓar shudan*.

Preside, v. سردار شدن *sardār shudan*.

Pretend, v. صوب دروغ کردن *šú'at daregh^t kardan*. طلب دروغ کردن *ṭalb darogh kardan*.

Pretty, a. لطیف *latif*. ظریف *ẓarīf*. خوبزوي *khúbrút*. جميل *jamil*.

Prevent, v. منع کردن *manā kardan*.

Prey, s. شکار *shakár*. صيد *ṣayd*.

Price, s. قیمت *kīmat*. بها *bahá*. (of provisions) نرخ *nirakh*.

Pride, s. غرور *gharúr*. عزت *āzam*. خود پرستی *khúdparastī*.

Priest, s. امام *amám*.

Prince, s. شاهزاده *sháhzádah*. امیر *amir*.

Principally, adv. بغایت *bagháyat*. اولاً *awalan*.

Prison, s. قید خانه *kayd khánah*. زندان *zandán*.

Prisoner, s. قیدی *kaydī*.

Privacy, s. گوشه *goshah*. خلوتی *khilwatt*. To seek privacy, گوشه گرفتن *goshah gáristan*.

Private apartments, s. زنانه *zanánah*. خلوتخانه
khilwat-khánah. حرم *haram*.

Private, a. پوشیده *poshídah*.

Probable, a. معقول *mâkúl*. محتمل *mahtamal*.

Proboscis, s. خرطوم *khartúm*.

Proclaim, v. (make proclamation) اشتهار کردن
ishtahár kardan. آشکاره کردن *áshkáraḥ
kardan*.

Proclamation, s. اشتهار نامه *ishtahár námah*.

Produce, s. حاصل *háṣal*.

Profession, s. (business) کار *kár*. اوستادگی
awstádagi. پیشه *peshah*.

Profit, s. سود *súd*. فایده *fáidah*. نفع *naḥḥ*.

Prominent, a. افراز *afráz*. متقدم *mataḥadam*.

Promise, s. اقرار *ikrár*. عهد *áhd*. وعدت *wádat*.

Proof, s. دلیل *dalil*. حجت *ḥaját*.

Proper, a. مناسب *manásib*. واجب *wájab*. لایق
وقت مناسب *lák*. It is not the proper time,

وقت مناسب نیست *wakt-i manásib nist*.

Prophet, s. رسول *rasúl*. پیغامبر *pyghámbar*.

Prosecutor, s. مدعی *madāay*.

Prosperity, s. مبارکی *mabáraki*. بخت *bakht*.

دولت *dawlat*. فلاح *faláh*.

Protect, v. حمایت دادن *amán dādan*.
hamáyat dādan.

Proud, a. مغرور *maghrúr*. خود پرست *khúd parast*.

Prove, v. از گواهی مقرر *dalíl dādan*.
 ثابت کردن *az gawáhi maḵarar kardan*.
ṣábat kardan.

Proverb, s. مثل *maṣl*.

Province, s. (as, "governor of a province," or in
 the army, "sergeant") صوبه دار *ṣúbah dár*.
 صوبدار *ṣúbadár*.

Province, s. ولایت *mamlakat*. دیار *díár*.
waláyat. صوبه *ṣúbah*.

Provisions, s. خورد *khúrd*. توشه *toshah*.

Prudence, s. بصیرت *baṣírat*. فهم *fahm*. Men of
 prudence, اهل بصیرت *ahl-i baṣírat*.

Prudent, a. هشیار *hashyár*. هوشیار *hoshyár*.

Publish, v. آشکاره کردن *áshkarak kardan*.

Pull, v. کشیدن *kashídan*.

Pump, s. مغرقت *maghraft*.

Punish, v. عقوبت *siásat kardan*. سیاست کردن
āḵúbat dādan.

Pupil, s. (scholar) مرید *maríd*.

Pure, a. خالص *khálas*. پاک *pák*. صافی *ṣáfí*.
 پارسا *pársá*.

Purse, s. کیسه *kisah*.

Pursue, v. در پس آمدن *dar pas ámadan*.
در پس رفتن *dar pas raftan*.

Put, v. نهادن *nahádan*. نشانیدن *nashándan*.
نشیدن *nashídan*.

Puzzle, v. پریشان ساختن *pareshán sákhtan*.

Q.

Quadruped, s. حیوان چارپا *haywán-i chár pá*.
چارپا *chár pá*.

Quail, s. سمائی *samání*.

Quantity, s. قدر *kadr*. مقدار *maqdár*. What
quantity? *i.e.* how much? چه قدر *chih kadr*.

Quarrel, v. ستیزه کردن *satezah kardan*.

Quarrelsome, a. تیز مزاج *fitnah joí*.
tez mazáj. ستیزنده *satezindah*.

Quarter, s. (fourth part) چهارمی *chaháramí*.
پاره چهارم *párah-i chaháram*.

Queen, s. ملکت *malikat*. سلطان *saltan*. امیره
amírat.

Question, s. سوال *sawál*. منسول *masúl*. (an
appellant) سوال ده *sawál dah*.

- Quick, a. زود *zúd*. شتابان *shatábán*. تیزرو *tez raw*. چست *chast*.
 Quicksilver, s. سیماَب *simáb*.
 Quietly, adv. با راحت *bá ráhat*.
 Quite, adv. تماماً *tamáman*. في الجملة *fi 'l-jamlah*.

R.

- Rain, s. باران *bárán*. To rain, باریدن *báridan*.
 Rainbow, s. طوق بهار *kamán-i ásmán*. کمان آسمان *kamán-i ásmán*.
tawḳ-i bahár.
 Raise, v. بر داشتن *bar dáshtan*. فراز کنیدن *faráz kambidan*.
 افراختن *afrákhtan*.
 Rank, s. (station in life) مرتبه *martabah*. جاه *jáh*.
 منصب *manṣab*. منزلت *manzalat*.
 Ransom, s. بهار خلاص *bahá-i khalás*. فدا *fadá*.
 Rapid, s. شتابان *shatábán*. تیزرو *tez raw*. زود *zúd*.
 Rare, a. نادر *nádar*. Of rare beauty, نادر الحسن *nádar al-ḥasn*.
 Rash, a. بی تدبیر *be tadbir*. متهور *mathúr*.
 Rat, s. خردون *khardún*.
 Ratify, v. استقرار کردن *maḳarar kardan*. مقرر کردن *maḳarar kardan*.
 استقرار کردن *istakrár kardan*.

Ravage, v. ویران کردن *wirán kardan*.

Raw, a. خام *khám*. نا بسته *ná pakhtah*.

Ray, s. پرتو *partaw*.

Read, v. خواندن *kh'ándan*.

Ready, a. حاضر *hāzar*. مستعد *mastāad*.

Rear, s. (guard) لشکرو *pas lashkar*.

Reason, s. وجه *wajah*. جهت *juhāt*. سبب *sabab*.

• For this reason, از این سبب *az in sabab*.

Rebuke, v. ملام دادن *malám dādan*.

Receipt, s. پذیر *pazīr*. قبولیت *kabúlyat*.

Receive, v. پذیرفتن *pazirāftan*. یافتن *yāftan*.

Recently, adv. نو *no*. Recently read, نوخوانده *no kh'ándah*.

Recompense, s. عوض *ūz*. مکافات *makáfāt*.

Reconcile, v. مصالحت *kháṭar*. همدل کردن *hamdil kardan*. خاطر کردن *māṣálahat kardan*.

Records, s. سرشته *sarishtah*. دفتر *daftar*. Record-office, دفتر خانه *daftar khánah*.

Recover, v. وجد کردن *wajad kardan*. باز یافتن *báz yāftan*.

Red, a. سرخ *sarkh*. گلگون *gulgün*.

Reed, قلم *kalam*. (pen) قصب *kaṣb*.

Reflection, s. (thought) اندیشه *andeskah*. پندار

pandár. تأمل *táamal*. ملاحظه *maláhazah*.

Refresh, v. دلخوش کردن *dilkhúsh kardan*. تازه

تازه *tázah kardan*.

Refuse, v. منع کردن *manā kardan*.

Reject, v. بر طرف زدن *bar taraf zadan*. منجسول

کردن *nakhsúl kardan*.

Reins, s. عنان *ánán*. لگام *lagám*. لجام *lajám* (pl.

لجم *lajm*)

Rejoice, v. خاطر شاد شدن *khátar shád shudan*.

دلخوشی نمودن *dilkhúshi namúdan*.

Release, v. خلاص کردن *khalás kardan*. رها کردن

rahá kardan. آزاد کردن *ázád kardan*.

Relieve, v. دستیاری دادن *dastyári dádan*. معونت

کردن *māwanat kardan*.

Religion, s. اسلام *aslám*. دین *dín*. ملت *milat*.

Remain, v. ماندن *mándan*. قرار کردن *karár kardan*.

باقی شدن *bákí shudan*.

Remedy, s. چاره *chárañ*. دوا *dawá*. علاج *áláj*.

Remember, v. یاد داشتن *yád dáshtan*. بخاطر آوردن

ba khátar áwardan. خاطر نشان یافتن

nashán yáftan.

Remorse, s. دلشده *dilshadat*. اضطراب خاطر

iztaráb-i khátar.

Rent, s. کرایه *karáyah*. Paying rent, i.e., a tenant,
 کرایه دار *karáyah dár*.

Repairs, s. مرمت *marmat*. To repair, مرمت
 کردن *marmat kardan*.

Repeat, v. رجوع کردن *raj'á kardan*. رجوع
 نمودن *raj'ú kardan*.

Repent, v. پشیمان شدن *pashimán shudan*.

Report, s. (official statement) تلخیص *talkhîş*.

Reproach, v. ملامت کردن *malámat kardan*. ملام
 نمودن *malám namúdan*.

Repulse, s. دفع *dafá*. رد *rad*. حرمان *harmán*.

Request, v. عرض کردن *arz kardan*. خواستن
 طلب کردن *talb kardan*.

Reservoir, s. آبدان *ábdán*.

Resign, v. ترک کردن *tark kardan*. فراغ کردن
 تسلیم شدن *taslím shudan*.

Resist, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan*.
 مقاومت نمودن *makáwamat namúdan*.

Resolution, s. (determination) قصد *qaşd*. عزیمت
ázimat.

Respect, s. (reverence) ایتفات *iltafát*. اعتبار *átabár*.

Rest, s. آرام *arám*. آسایش *ásáyish*. راحت *ráhat*.

The rose of rest is not without the thorn of
 trouble, گلِ راحت بیخارِ محنت نیست
gul-i ráhat be khár-i mihnat níst.

Rest, v. آرام یافتن *árám yáftan*. • آرامیدن *árámidan*.

Restrain, v. ضبط کردن *ḥad namúdan*. زابط کردن *zabt kardan*. در مشت کردن *dar masht kardan*.

Result, s. نتیجه *natijah*. حاصل *ḥáṣal*.

Resumption, s. باز یافت *báz yáft*.

Retinue, s. سوارى *sawári*. حشم *ḥashm*.

Retreat, v. باز رفتن *báz zadan*. باز رفتن *báz raftan*.

Return, v. باز رفتن *rajû kardan*. باز آمدن *báz ámadan*. گردیدن *gardidan*.

Revenge, s. انتقام *intakám*. کین *ktn*. پاداش *pádásh*.

Revenue, s. مال گذاري *kharáj*. خراج *mál gazári*. رسوم *rasúm*. حاصل *ḥáṣal*.

Revolt, v. عصيان *fitnah angekhtan*. فتنه انگيختن *fitnah shudan*. فتنه شدن *āšidan kardan*.

Reward, s. ثواب *sawáb*. اجرت *ajrát*. عاقبت *ākābat*.

Rice, s. برنج *baranj*. رنر *ranz*.

Rich, a. دولتمند *dawlatmand*. توانگر *tawángar*. مالدار *máldár*.

- Right, a. (proper) مناسب *manásab*. واجب *wájab*. Right (hand) a. راست *rást*.
- Ring, s. حلقه *halkah*. انگشتري *angashtari*. گردانه *gardánah*.
- Ringlet, s. زلف *zalf*.
- Ripe, a. رس *ras*. پخته *pakhtah*.
- Rise, v. بر آمدن *bar ámadan*. خواستن *khústan*.
استدن *astadan*.
- Rival, s. حریف *harif*.
- River, s. جو *jo*. نهر *nahar*. رود *rúd*.
- Road, s. راه *ráh*. طریق *tarik*: ره *rah*. Road-
map, راه نامه *ráh námah*.
- Roar, v. غریدن *gharídan*.
- Roast, a. کباب *kabáb*. بریان *baryán*.
- Rob, v. دزدیدن *dazdídan*. ربودن *rabúdan*.
- Rock, s. سنگ *sang*. وقل *wakl*.
- Roof, s. بام *šám*. سمک *samak*. Thatched-roof,
چپر *chapar*.
- Root, s. اصل *aşl*. بیخ *bekh*. بن *ban*.
- Rope, s. رهن *rasn*. ريسمان *rismán*.
- Rose, s. گل *gul*. The garden of roses, گلستان *gulistán*. Rose leaf, گلبرگ *gulbarg*.
- Rough, a. شرس *sharas*. غلظ *ghalz*. ظلیف *zalıf*.
- Round, a. گرد *gard*. مدور *madúr*.

Rub, v. مالیدن *málidan*.

Rubbish, s. خاشاک *kháshák*. قمامت *kamámat*.

Ruby, s. لعل *lāl*. بهرمان *bahrmán*.

Rude, a. بی ادب *be adab*. درشت *darasht*.

Ruined, a. مخروب *makhhrúb*. ویران *wirán*.

Run, v. دویدن *doyidan*. روان شدن *rawán shudan*.

رفتن *raftan*.

Rust, s. رنجار *zanjár*.

S.

Sack, s. چوال *chawál*. جشیر *jashir*.

Sad, a. آزرده *ázardah*. غمزده *ghamzadah*. دلشکسته

dil shakastah. تلخ *talkh*. مغموم *maghmúm*.

Saddle, s. زین *zín*. سرج *sarj*. To saddle, v. زین

بستن *zín bastan*. Saddle bags, s. توبره

túbarah.

Safe, a. امین *amín*. محترز *mahtaraz*. رسته *rastah*.

Safety, s. سلامت *salámat*.

Sake of (for the), prep. برای *ba rái*. از جهت

az jahat. از روی *az rúi*.

Salary, s. رزق *razk*. قسط *kast*. طلب *talb*.

Salt, s. نمک *nimak*.

Saltpetre, s. بوره *búrah*.

Salute, v. سلام کردن *salám kardan*.

Same, a. هم *ham*. همین *hamín*. At the same time, هم وقت *ham wakt*.

Sample, s. نمونه *namúnah*.

Sand, s. رملي *raml*. (pl. ارمل *armal*.)

Sandalwood, s. صندل *şandal*. چندن *thandan*.

Satisfy, v. خوشدل کردن *khúshdil kardán*. راضي *râzí kardan*. خاطر آسودن *kháţar ásúdan*.

Saturday, s. شنبه *shambah*.

Savage, a. بي رحم *be rahm*. تند دل *tand dil*. درشت *darasht*. تلخ مزاج *talkh mazáj*.

Save, v. (preserve) نجات کردن *náját kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Saving, a. (frugal) خانه دار *khánah dár*.

Saw, s. اره *arah*.

Say, v. گفتن *guftan*.

Scabbard, s. غلاف *ghaláf*. سيف دان *sayf dán*.

Scar, s. زخم نشان *zakhm nashán*. ريش *resh*. داغ *dágh*.

Scarce, a. (not plentiful) كم *kam*. نا فراوان *ná faráwán*.

Scarcely, adv. (hardly) با دشواري *ba dashwári*.

- Scatter, v. پاشیدن *pareshán karday*.
páshidan. بر انداختن *bar andákhtan*.
- Scent, s. (sense of smelling) شامه *shámah*.
 (odour) بوی *búi*. بخور *bakhúr*.
- Science, s. علم *ilm*. The science of measuring,
i.e., geometry, علم اندازه *ilm-i ardázah*.
- Scorpion, s. عقرب *ākṛab*. (pl. عقارب *ākárab*.)
- Scrape, v. تراشیدن *taráshidan*. خراش کردن
kharásh kardan.
- Sea, s. دریا *daryá*. بحر *bahr*. (pl. بحور *bahúr*.)
- Seal, s. مهر *mahr*. نشان *nashán*.
- Search, v. استخبار کردن *istakhbár kardan*. جستن
jastan. طلبیدن *talbīdan*.
- Season, s. فصل *faṣal*. وقت *wakt*.
- Secret, a. پوشیده *poshída*. نهان *náhan*. مخفی
makhfi.
- See, v. دیدن *dídan*. نظر کردن *nazr kardan*:
- Seed, s. کشت *kasht*. دانه *dánah*. حبت *habt*.
- Seek, v. طلب کردن *talb kardan*. جستن *jastan*:
 طلبیدن *talbīdan*. جوییدن *joyídan*.
- Seize, v. گرفتن *gariftan*. ستاندن *satándan*.
- Seldom, adv. کم وقت *kam wakt*.
- Self, pron. خود *khúḍ*. خویش *kh'esh*.

Selfish, a. خود پسند *khúđ pasand*. خواه خود *khúđ kh'áh*.

Sell, v. فروش کردن *farokhtan*. فروش *farosh kardan*.

Send, v. فرستادن *faristádan*.

Sentence, v. حکم کردن *hukm kardan*.

Sentry, s. پاسبان *pásbán*. قراول *karáwal*.

Separate, v. جدا کردن *tafşíl kardan*. جدا کردن *jadá kardan*. فرق ساختن *farq sákhtan*.

September, s. مهر *mahr*.

Seraglio, s. حرم *haram*. خلوتخانه *khilwat khánah*. زنانه *zanánah*.

Servant, s. نوکر *nawkar*. ملازم *malázam*. بنده *bandah*. The servant's house, بنده خانه *bandah khánah*.

Service, s. خدمت *khidmat*. نوکری *nawkari*. بندگی *bāndagi*.

Settlement, s. (of taxes, &c. of a district) جمع *jamā bandi*. بند و بست *band o bast*.

Seven, a. هفت *haft*. Seventeen, هفتده *haftdah*.

Seventy, a. هفتاد *haftád*.

Several, a. چند *chand*.

Severe, a. ترش *tarsh*. درشت *darasht*. بی رحم *be raḥm*. مهیب *mahayb*.

Sew, v. دوختن *dokhtan*.

Shadow, s. سایه *sáyah*.

Shake, v. (to agitate) جنبانیدن *jambánidan*. جنبان
کردن *jambán kardan*.

Shape, s. شکل *shakl*. صورت *şurat*.

Share, s. حصه *hişah*. بهره *bahrah*.

Sharp, a. تیز *tez*.

Shave, v. تراشیدن *taráshidan*.

Shed, v. ریختن *rekhtan*. افشانیدن *afshándan*. To
shed blood, خون ریختن *khún rekhtan*.

Sheep, s. گوسفند *gosfand*. میش *mesh*. A flock
of sheep, رومه *ramah-i gosfand*.

Shepherd, s. چوپان *chobán*. گله بان *galah bân*.

Shield, s. سپر *sipar*.

Shine, v. تابیدن *tábidan*. پرتو انداختن *partaw
andákhtan*. روشن شدن *roshan shudan*. تافتن
táftan.

Ship, s. جهاز *jaház*. کشتی *kishti*.

Shoe, s. نعل *nāl*. پا پوش *pá posh*.

Shop, s. دكان *dakán*. کارگاه *kárgáh*.

Shore, s. کنار *kanár*. کران *karán*.

Short, a. خورد *khúrd*. قلیل *kalil*. قصیر *qasir*.

Shoulder, s. دوش *dosh*.

Show, v. نمودن *namúdan*.

Shut, v. بستن *bastah kardan*.

Sickness, s. بیماری *bimári*. مرض *marṣ*.

Side, s. جانب *jánab*. جهت *jahat*. طرف *taraf*.
سو *sú*. On every side, از هر سو *az har sú*.

Sieve, s. غربال *gharbál*. پیکن *paykán*.

Sigh, s. آه *áh*. دریغ *daregh*. A sorrowful sigh,
آه درد آلود *áh-i dard álúd*.

Sight, s. (sense of seeing) بصیرت *bašírat*. An
eye without sight, بصر بی بصیرت *bašr be
bašírat*.

Signal, s. اشارت *ashárat*. غمز *ghamaz*.

Signature, s. دستخط *dastkhat*.

Silent, a. خاموش *khámosh*.

Silk, s. ابریشم *abreshím*. حریر *harír*.

Silver, s. سیم *sím*.

Since, prep. پس از *pas az*. بعد از *bâd az*.

Sincere, a. صادق *šádaḳ*. دلصافی *dilšáfi*.

Sing, v. سرودن *sarúdan*. نوا گفتن *nawá guftan*.
خواندن *kh'andan*. Sing, oh ! pleasant
singer, خوش نوا بگو *muṭrab-i khúsh
nawá bago*.

Sink, v. غرق شدن *ghark shudan*.

Sister, s. خواهر *kh'áhar*. همشیره *hamshírah*.

Sit, v. نشستن *nashastan*. نشین بودن *nashin būdan*.

Six, a. شش *shash*. Sixteen, a. شانزده *shánzadah*.

Sixty, a: ششت *shasht*.

Size, s. اندام *andám*. پیموده *paymúdah*.

Skilful, a. واقف *wákaf*. استاد *astád*. قادر *kádar*.
کارساز *kársáz*.

Skill, s. وکوف *wakúf*. پیشه *peshah*. اوستادی *awstádi*.

Skin, s. جلد *jald*.

Sky, s. آسمان *ásmán*.

Slander, s. غیبت *ghaybat*. افترا *iftará*.

Slave, s. بنده *bandah*. غلام *ghalám*.

Sleep, v. خفتن *khaftan*. خواب یافتن *kh'áb yáftan*. نومیدن *númidan*.

Slender, a. نازک *názak*.

Slow, a. دیررو *der raw*. آزموده *ázmardak*. آهسته *áhistah*.

Small, a. اندک *andák*. خورد *khúrd*. کم *kam*.
کوچک *kochak*.

Smoke, s. دود *dúd*. دخان *dakhán*.

Smooth, a. مالیده *málidah*. نرم *narm*. ملایم *maláyam*.

Snake, s. مار *már*.

So, adv. همچنان *hamchan*. چنان *chanán*. همچنان
hamchanán. همچون *hamchún*. همان *hamán*.

Soap, s. صابون *şábún*.

Soft, a. نرم *narm*. ملایم *maláyyam*.

Soldier, s. سپاهی *sapáhi*.

Solid, a. رسوخ *rasúkh*. استوار *astwár*.

Solitary, a. خلوتنشین. منفرد *manfarad*. تنها *tánhá*.
khilwat nashín.

Some, a. بعض *bāz*. کس *kas*. یکت *ek*. چند
chand. Sometimes, چند بار *chand bár*.

Son, s. پسر *pisar*. زاد *zádah*. فرزند *farzand*.

Song, s. نوا *nawá*. نغمت *naghmat*.

Sorrow, s. غم *gham*. آزار *ázár*. رنج *ranj*. الم
alam.

Sort, s. (kind) گونه *gúnah*. جنس *jins*. نوع *nú*.
 (pl. انواع *anwá*.) Of what sort? چه گونه
chih gúnah.

Sound, s. صدا *şadá*. آواز *áwáz*.

Sour, a. تیز *tez*.

Source, s. سر *sar*. اصل *aşl*.

South, s. جنوب *janúb*.

Sow, v. (in the ground) کاشتن *kashtan*. کاشتن
káshtan.

Spade, s. کندو *kandú*.

Spark, s. شرار *sharár*. ستار *satár*.

Speak, v. گفتن *guftan*. سخن کردن *sakhan kardan*.
زبان کشادن *zabán kashádan*.

Spear, s. حرّبه *harbat*. (pl. حراب *haráb*.) برچه
barchah; سنان *sanán*.

Spectacle, s. تماشا *tamáshá*. پرواز *parwázah*.

Spend, v. بذر کردن *kardan*. *kharch* خرج کردن.
bazl kardan.

Spider, s. عنكبوت *ānkabút*.

Spin, v. تافتن *táftan*. غزل کردن *ghazl kardan*.
ریشتن *reshtan*.

Splendid, a. عظیم *āzīm*. جلیل *jalil*.

Split, v. شکافتن *shakáftan*. ترکیدن *tarkídan*.

Spoon, s. کفچه *kafchah*. چمچه *chamchah*.

Spread, v. گستردن *gastardan*.

Spring, s. (the season of the year) بهار *bahár*. ربیع
rabī.

Spy, s. خبرگیر *khābar gir*. دیده *didah*.

Squadron, s. (of cavalry) رصالة *raşálah*. Commander
of a squadron, رصالة دار *raşálah 'dár*. رضالدار
raşáladár.

Square, a. چار گوشه *chár goshah*. چار پاره *chár párah*.

Squirrel, s. موش *músh*. موشک *múshak*.

Stain, v. آلودن *álúdan*.

Stand, v. استادن *astádan*.

Star, s. ستاره *satárah*. نجم *najam*.

Starving, a. گرسنه *garsnah*. مجوع *majī*.

Station, s. (place) مقام *makám*. جایه *jáh*.

Steady, a. استوار *astwár*. برقرار *barkarár*.

Steal, v. دزدیدن *dazdidan*.

Steam, s. تف *taf*. غبار *ghabár*.

Steel, s. پولاد *púlád*. رهن *rohan*.

Steep, a. نشیبدار *nashibdár*. انقیاد *inkíád*.

Step, s. (in walking) قدم *kadam*. To go step by step, قدم بقدم رفتن *kadam ba kadam raftan*.

Stern, a. درشت *darasht*. شدید *shadid*. ترش *tarsh*. تلخ رو *talkh rú*. سخت *sákht*.

Still, adv. بعد از آن *bād az án*. هنوز *hanúz*.

Sting, s. نیش *nesh*. ابرت *ibrat*. To sting, v. نیش زدن *nesh zadan*.

Stirrup, s. رکاب *rakáb*. (pl. ركب *rakbat*.)

Stone, s. سنگ *sang*.

Stop, v. (stay) ماندن *mándan*. استقرار کردن *astkarár kardan*.

Stop, v. (make to stay) کردن *astádah kardan*. سد کردن *sad kardân*.

Storm, s. توفان *túfán*. طوفان *túfán*.

Story, s. قصه *dástán*. داستان *hakáyat*. حکایت *kişah*.

Straight, a. راست *rúst*. درست *darast*.

Stranger, s. بیگانه *begānah*. غریب *gharib*.

Stratagem, s. حیلہ *hīlah*. رنگ *rang*.

Straw, s. کاه *káh*.

Strength, s. مجال *táb*. تاب *zúr*. زور *kuwat*. قوت *majál*.

Stretch, v. دراز *mamdúd kardan*. ممدود کردن *daráz sákhtan*. کشیدن *kashidan*.

Strew, v. ریز کردن *rez kardan*. افراشتن *afráshtan*. افشاندن *afshāndan*.

Strike, v. ضرب کردن *kúftan*. کوفتن *zadán*. زدن *zarb kardan*.

String, s. رسن *rasan*. شراع *sharā*.

Stroke, v. تهاختن *tawákhtan*. سودن *súdan*.

Strong, a. بهادر *astiwár*. استوار *pur zúr*. پرزور *bahádar*.

Struggle, v. سعی کردن *jad kardan*. جد کردن *sāi kardan*. کوشیدن *koshidan*.

Stupid, a. بی فهم *bē fahm*. خیره *khīrah*.

Submissive, a. سر فرو *sar faro*. متواضع *matwázā*.

Substitute, s. جا نشین *káim makám*. قائم مقام *awaz*. عوض *náyab*. نایب *já nashin*.

Success, s. دولت *dawlat*. بخت *bakht*. عاقبت *ākābat*. صواب *ṣawāb*.

Successor, s. خالف *khālaf*. (pl. اخلاف *akhlāf*.)
خلف *khalf*. جا نشین *jā nashin*.

Such, pron. چنان *chanán*. چنین *chanin*.

Such a person (any one; name unknown; Mr. —)
فلان *falán*. The city of —, فلاناباد *falánábád*.

Sudden, a. ناگهانه *nágahánah*.

Suddenly, adv. ناگه *nágah*.

Suffer, v. رنج بردن *ranj bardan*. درد یافتن *dard yáftan*.
درد خور شدن *dard khúr shudan*.

Sufficient, a. کفایت *kafáyat*. It is sufficient,
کفایت است *kafáyat ast*.

Sugar, s. شکر *shakar*.

Suit, s. (at law) دعوا *dāwá*. مقدمه *dāway*. دعوی *dāway*.
ماکدانه *makadānah*.

Summary, s. مجمل *majmal*. خلاصه *khālāṣah*.

Summer, s. تابستان *tábistán*.

Summit, s. سر *sar*. راس *rás*. اوج *auj*.

Summons, s. دعوت *dāwat*.

Sun, s. آفتاب *áftáb*. خورشید *khúrshid*.

Superannuate, v. سالدار نمودن *sáldár namúdan*.

Superfluous, a. کثیر *kaṣīr*. فضول *fazúl*.

Superintendent, s. سرکار *sarkár*. نظر *náza*,
گماشته *gamáshtah*.

Supper, s. عشا *ishá*.

Suppliant, a. نیاز آمیز *niáz kár*. نیاز *niáz*
ámez.

Support, v. بردن *bardan*. برداشتن *bar dáshtan*.

Surface, s. روی *rúí*. The surface of the earth,
روی زمین *rúí-zamín*.

Surprise, v. حیرت انگیز شدن *hayrat angekh^htan*.

Surrender, v. تسلیم شدن *taslim shudan*. To
surrender unconditionally, بی عهد تسلیم
be áhd taslim shudan.

Surround, v.. گردانیدن *gardánidan*. شامل شدن
shámal shudan.

Suspicion, s. گمان *gamán*. و هم *wahm*. شک
shak.

Swear, v. حلف کردن *half kardan*. سوگند خوردن
sawgand khúrdan.

Sweet, a. شیرین *shirín*. خوش *khúsh*.

Swift, a. شتاب *shatáb*. شتابکار *shatáb^hkár*. Swift
as a stag, آهو شتاب *áhu shatáb*.

Swim, v. شنا کردن *shaná kardan*.

Sword, s. شمشیر *shamshir*. تیغ *tegh*.

T.

Table, s. تخته *takhtah*. خوان *kh'án*.

Tail, s. دنبه *dambah*. دم *dam*.

Take, v. گرفتن *gariftan*. گیر شدن *gir shudan*.
ستاندن *satándan*. Heart-taking, دلستان *dil satán*.

Tall, a. بلند *baland*. طول *túl*. مدید *madíd*.

Tank, s. آبدان *ábdán*.

Taste, v. یافتن لذت *lazat yáftan*. چشیدن *chashídan*.

Tasteless, a. بی لذت *be lazat*.

Tax, s. خراج *kharáj*. نرخ *nirakh*. باج *báj*. Tax
on property, خراج مال *kharáj-i mál*.

Teach, v. آموختن *ámokhtan*. دانش دادن *dánish dádan*.

Tear, s. سرشک *sarashk*. آب چشم *áb-i chashm*.
خوناب *ashk*. آب *áb*. Tears of blood, خوناب *khúnáb*. To weep tears of blood, i.e., to be
in great grief, جوی خوناب ریختن *joi-khúnáb rekhtan*.

Tear, v. شكاften *kharásh kardan*. خراش کردن
shakáftan. خراشیدن *kharáshídan*. دریدن *daridan*.

Tell, v. سخن کردن *khabar dúdan*. خبر دادن
sakhan kurdan. بیان کردن *bayán kardan*.

Temper, s. مزاج *mazáj*. طبیعت *abiát*. خوی *khúí*.
 Good temper, خوش خوی *khúsh khúí*. Bad
 temper, بد خوی *bad khúí*. Quick-tempered,
 i.e., passionate, تیز مزاج *tez mazáj*. تیز
 طبیعت *tez abiát*.

Temperate, a. پارسا *pársá*. پرهیزگار *parhez gár*.

Temple, s. مسجد *masjad*. عبادتگاه *ábádatgáh*.

Temptation, s. ابتلا *ibtalá*.

Ten, a. ده *dah*.

Tenant, s. زمیندار *zamindár*. مال گذار *mál gazár*.

Tender, a. ملایم *maláyam*. نازک *názak*. تر *tar*.

Tent, s. خیمه *khimáh*. (pl. خیام *khíám*). چادر
chádar. To pitch the tents, i.e., to encamp,
 ضرب خیام کردن *zarb-i khíám kardan*.

Terrible, a. ترسناک *tarsnák*. دلگیر *dilgír*. هایل
háyal.

Than, conj. از *az*. Better than this, بهتر از این
bihtar az ín.

Thank, v. شکر دادن *shakar dádan*. شکر کردن
shakar kardan.

Thankful, a. شکرگذار *shakar gazár*. راضی *râzi*.

Then, adv. آن وقت *án wakt*.

There, adv. آنجا *ánjá*. بانجا *bá ánjá*.

Therefore, adv. برای آن از این سبب *az in sabab*.
باری آن *barát án*. پس *pas*.

Thick, a. گنده *gandah*. هنگفت *hāngaft*.

Thief, s. دزد *dazd*.

Thin, a. رقیق *raḳík*. باریک *bárik*.

Thing, s. چیز *chiz*.

Think, v. اندیشه کردن *andeshah kardan*. پنداشتن
pandáshtan.

Thirst, s. تشنگی *tashnagi*. عطش *átash*.

Thirsty, a. تشنه *tashnah*. متعطش *matátash*.

Thirteen, a. سیزده *sez dah*.

Thirty, a. سی *say*.

Thorn, s. خار *khár*. The thorn of sorrow, خار
محنت *khár-i miḥnat*.

Thoughtless, a. غافل *gháfal*. بی بصر *be baṣr*.

Thousand, a. هزار *hazár*.

Thread, s. رشته *rishtah*. تار *tár*.

Threaten, v. تهدید کردن *tahdíd kardan*. مخوف
کردن *makhúf kardan*.

Three, a. سه *sah*. Thrice, بار سه *sah bár*. For three days, روز سه *sah roz*.

Throat, s. گلو *galú*.

Throne, s. مسند *masnad*. تخت *takht*. اورنگ *awrang*. The Emperor Awrangzeb—the ornament of a throne, اورنگزیب *awrangzeb*.

Through (to go), v. گذشتن *gaṣashtan*. گذار کردن *gazár kardán*.

Throw, v. انداختن *andákhtan*. افگندن *afgandan*.

Thumb, s. انگشته *angashtah*. انگشتِ نر *angasht-i nar*.

Thunder, s. رعد *râd*.

Thursday, s. هرمزد *harmazd*.

Thus, adv. چنین *chanin*. همچنان *hamchanán*.
چو *cho*.

Tiger, s. پلنگ *palank*. شیر *shir*.

Tight, a. سخت *sakht*. کشیده *kashidah*. چست *chast*.

Time, s. زمان *zamán*. وقت *wakt*. روزگار *rozgár*.

Tin, s. رصاص *rasás*. قلعي *kalât*. Tinman, قلعیگر *kalâigâr*.

To, prep. ب *ba*. تا *tá*.

Tobacco, s. دوخان *dúkhán*. Tobacco-pipe, s. قلیون *kaliún*.

Toddy, s. (a spirit extracted from the تار *tár*, or palm-tree) تاري *tári*.

Together, adv. باهم *báham*. بهم *baham*. هم *ham*.
 فاهم *fáham*.

Tomb, s. گورستان *gúristán*. مزار *māzrá*.

Tongue, s. زبان *zabán*. لسان *lasán*.

Tooth, s. دندان *dandán*. ناب *náb*.

Torch, s. مشعل *mashāl*. Torch-bearer, مشعلدار *mashāldár*.
 مشعلچی *mashālchí*.

Torment, v. آزار دادن *ázár dādan*. رنج آوردن *ranj áwardan*.

Torrent, s. سیل *sayl*.

Tortoise, s. سنگ پشت *sang pasht*.

Torture, v. شکنجه دادن *shakanjah dādan*.

Touch, v. پیوسته کردی *paywāstah kardan*. لمس کردن *lams kardan*.

Towards, prep. بجانب *bā jánib*. سوی *súi*. بطرف *ba taraf*.

Towel, s. دستار *dastár*.

Tower, s. مناره *mandarah*. برج *barj*. (pl. بروج *barúj*).

Town, s. شهر *shahr*.

- Trade, s. (profession) اوستادگي *awstádti*.
awstádagi. پیشه *peshah*. The trade of a
 carpenter, اوستادي نجام *awstádi-najám*.
- Tradesman, s. بازارگان *bázárgán*. تاجر *tájar*.
- Traitor, s. غدار *ghadár*. خاين *kháyan*.
- Translate, v. ترجمه کردن *tarjamah kardan*.
- Trap, s. دام *dám*. کمند *kamanid*.
- Travel, v. سفر کردن *safar kardan*. راه بردن *ráh bardan*.
- Traveller, s. مسافر *masáfar*. راهگذار *ráhgazár*.
- Treasury, s. خزينه *khazínah*. خزانه *khazánah*.
- Treaty, s. عهد *áhd*. شرط *shart*. صلح *šalah*.
- Tree, s. درخت *darakht*.
- Tremble, v. لرزیدن *larzidan*.
- Trench, s. کندک *kandak*.
- Tribe, s. قوم *kúm*. قبیله *kabilah*.
- Troop, s. فوج *fawj*. جمع *jamā*. A corporal
 "in charge of a troop" جمعدار *jamādar*.
- True, a. حق *hak*. راست *rást*. صادق *šadak*.
- Trust, v. اعتقاد بردن *átakád bardan*.
- Trustworthy, a. وفادار *wafádár*.
- Truth, s. حقیقت *hakikat*.
- Tuesday, s. سه شنبه *sah shambah*.
- Tulip, s. لاله *lálah*.

Tumult, s. هنگامه *hangámah*. فتنه *fitnah*. آشوب
áshúb:

Turband, s. دولبند *dúlband*.

Turn, v. گردان شدن *gardán shudan*. گردیدن
gardidan. To make to turn, v. گردانیدن
gardánidan. دور کردن *dawr kardán*.

Twelve, a. دوازده *dawázdah*.

Twenty, a. بیست *bist*. بیست *bist*.

Twilight, s. شفق *shafak*.

Two, a. دو *do*.

Tyrant, s. ظالم *zálam*. ستمکار *sitamkár*.

U.

[N.B.—Negative adjectives that are formed in English by prefixing “un” to the positive adjective, (as from “able” is formed “unable,”) may be formed in Persian according to the rule mentioned at N.B. letter I. Thus “able,” توان *tawán*, from which “unable,” نا توان *ná tawán*, or “ability” (power) قوت *kuwat*, from which “inability,” بی قوت *be kuwat*, or بلا قوت *balá kuwat*: All such are of course omitted in a work of this kind, where one of the principal objects is conciseness.]

Ugly, a. ستیزه *satezah rúh*. زشت *zisht*.
بد صورت *bad šúrat*.

Umbrella, s. چتر *chatar*.

Unanimous, a. همدل *hamdil*. یکجهت *ek jahat*.

Under, prep. and adv. زیر *zír*. فرو *faro*. To
trample under foot, زیر پای *zír pái*
zadán. Pass under, فرو رفتن *faro raftan*.

Understand, v. شناختن *shanákhtan*. دریافتن
dar yáftan. شنافتن *shanáftan*. پنداره کردن
pandárah kardan.

Uneasy, a. مضطرب *maztarab*. پر آزار *pur ázár*.

Unfortunate, a. بد بخت *bad bakht*. بی دولت
be dawlat. درد خور *dard khúr*.

Unjust, a. بی عدل *be ádl*. نا حق *ná hak*.

Unless, conj. بغیر *baghayr*. مگر *magar*.

Until, adv. تا *tá*. فایده *fáyed*.

Up, adv. بالا *bálá*. فراز *faráz* (for افراز *afraz*). To
ascend, بالا رفتن *bálá raftan*.

Urge, v. اضطرار کردن *iztarár kardan*.

Use, v. کارسازی کردن *kársázi kardan*. بکار آوردن
ba kár áwardan.

Useful, a. نافع *náfá*. شایسته *sháyastah*.

Useless, a. بی نفع *be nafá*. بی ساز *be sáz*. باطل
bátal.

Usual, a. معمول *māmúl*.

V.

Vacation, s. فراغت *farághat*.

Valley, s. واد *wád*. غور *ghúr*.

Valuable, a. ارجمند *garán bofá*. گران بها *garán bahá*.
arjmand.

Value, s. قدر *kadr*: بها *bahá*.

Vanish, v. زایل *gháyab shudan*. غایب شدن *záil shudan*.

Various, a. هر جنس *har jins*. گونا گون *gúná gún*.

Vast, a. کبیر *kabír*. بی اندازه *be andázah*.

Veil, s. چادر *sar posh*. سرپوش *pardah*. پرده *chádar*.

Vein, s. رگ *rak*.

Velvet, s. قطیفه *katifah*.

Venerable, a. کریم *marajab*. مرجب *áziz*. عزیز *karim*.

Verandah, s. شاه نشین *káshánah*. کاشانه *nashín*.

Verbatim, adv. حرف بحرف *haraf ba haraf*.

Verse, s. بیت *bayt*. نظم *nazm*.

Very, adv. بغایت *bagháyat*.

Victorious, a. مظفر *mazāfar*. فیروز *fīroz*. غلب *ghalb*. منصور *manṣúr*. پرویز *parwez*.

Victory, s. ظفر *ẓafar*. غلب *ghalb*. فوز *fawz*.

Videlicet, conj. یعنی *yāni*.

Vigilant, a. بیدار *bedár*.

Vile, a. خور *khúr*. حقیر *hakír*.

Village, s. ده *dah*. موضع *mawẓá*. Villager (*lit.*

lord of a village) دهقان *dahkán*. from "lord"

خان *khán*, and "village," ده *dah*.

Vinegar, s. سرکه *sarkah*.

Vineyard, s. باغ *bágh*. باغستان *bághistán*. A

vine, s. درخت انگور *darakht-i angúr*.

Violence, s. ظلم *ẓalm*. جفا *jafá*. زور *zúr*. ستم *sitam*.

Virgin, s. بتول *batúl*. دختر *ḡakhtar*.

Virtue, s. صلاح *ṣaláh*. فضیلت *fazílat*. هنر *hanar*.

Virtuous, a. پر هنر *pur hanar*. خوش *khúsh*.

Visible, a. ظاهر *ẓáhar*. منظور *manẓúr*.

Visit, s. ملاقات *malákát*. زیارت *ziárat*.

Voice, s. آواز *áwáz*. صدا *ṣadá*.

Volley, s. (*lit.* rain) باران *bárán*. To fire a volley,

باران انداختن *bárán andákhtan*.

Volume, s. جلد *jald*.

Volunteer, s. لوند *lawnad*. طرفدارِ مرادي *tarafdár-i marádi*.

Vulgar, a. عموم *āmún*.

Vulture, s. نسر *nasar*.

W.

Wages, s. طلب *talb*.

Waist, s. میان *mián*. کمر *kamar*. Waist-band, کمر بند *kamarband*.

Wall, s. دیوار *diwár*.

Wander, v. گشت کردن *gasht kardan*. و گشت و گذار کردن *gasht o gazár kardan*.

War, s. مقاتلت *makáfatat*. جنگ *jang*.

Warm, a. گرم *garm*. Warm-hearted, گرم دل *garmdil*.

Warrant, s. پروانه *parwánah*.

Wash, v. غسل کردن *ghasl kardan*. شستن *shastan*.

Waste, v. (become prodigal) مسرف شدن *masraf shudan*.

Watch-house, s. چوکی *choki*.

Watchman, s. پاسبان *pásbán*. دارِ چوکی *chokidár*.

Water, s. آب *áb*. ما *má*. Rose water, گلاب *guláb*:

Water-carrier, s. ساقی *sáki*. آبکش *ábkaśh*.

Wax, s. موم *múm*.

Weak, a. ناتوان *ná* عاجز *ájaz*. زبون *zabún*.
توان کم زور *tawán. kam zúr*.

Wealth, s. غنیمت *ghaímat*. دولت *dawlat*. مال *mál*.

Weary, a. آزرده *ázardah*. ماندۀ *mándah*.

Weave, v. • بافتن *báftan*.

Wedge, s. فانه *fánah*. میخ *mekh*.

Wednesday, s. چارشنبه *chár shambah*.

Weed, s. خس *khas*.

Week, s. هفته *haftah*.

Weep, v. آب چشم کردن *áb-i chashm kardan*.
اشک *ashk* گریستن *garistan*. گریستن *garistan*.
ریختن *ashk rekhtan*. • •

Weight, s. وزن *wəzn*.

Welcome, interj. خوش آمدی *khúsh ámadí*.
مبارک *mabárah*.

Well, s. چاه *cháh*. Bricked well, حاه بخته *chah-i*
pakhtah.

West, s. مغرب *maghrab*. خاور *kháwər*.

What, pron. چه *chih*. What use? چه فایده *chih*
fáidah.

Wheel, s. چرخ *charkh*. گردون *gardún*.

When, adv. چون *chún*.

Whence, adv. از کجا *az kajá*.

Where, adv. کجا *kajá*.

Which, pron. چه *chih*. کدام *kadám*.

Whilst, adv. وقتی *waktí*. اثنا *aṣṇá*.

Whisper, v. زیر لب گفتن *zir lab guftan*. آهسته
' *áhistak* گفتن *guftan*.

White, a. سفید *safed*.

Who, pron. كه *kih*.

Whole, s. جمله *jamlah*. جمع *jamā*. كمل *kamal*.

Upon the whole, في الجملة *fi 'ljamlah*.

Why, adv. چرا *chira*. چه سبب *chih sabab*. بچه

bachih. چه واسطه *chihwástah*.

Wicked, a. بد *bad*. شریر *sharir*. شر *shar*.

Wide, a. کشاده *kashádah*. عریض *ārez*:

Widow, s. بیوه *bewah*.

Wife, s. عورت *āwrat*. زن *zan*. To take a wife, i.e.

to marry, زن کردن *zan kardan*:

Willing, a. خواه *kh'áh*. خوش *khúsh*.

Willingly, adv. ارادتانه *arádatánah*.

Willow, s. بید *bed*.

Wind, s. باد *bád*. هوا *hawá*.

Window, s. پنجره *panjarah*. روشن *roshan*.

Wine, s. شراب *sharáb*. می *may*.

Wing, s. پر *par*. بال *bál*.

Winter, s. زمستان *zamistán*. سرما *sarmá*.

Wisdom, s. فهم *fahm*. هوش *hosh*. خرد *khirad*.

Wise, a. عاقل *ākal*. خردمند *khiradmand*. دانا *dáná*.
هوشیار *hoshyár*.

Wish, s. مراد *marád*. ارادت *arádat*. خواست *kh'ást*.

Wish, v. خواستن *kh'ástan*. ارادت کردن *arádat kardan*.

With, prep. ب *ba*. با *bá*.

Withered, a. افسرد *afsardah*.

Without, prep. بی *be*. بلا *balá*.

Witness, s. گوا *gawá*. شاهد *sháhad*. (pl. شهد *shahd*.)

Wolf, s. گرگ *garg*. قلاب *kaláb*.

Woman, s. زن *zan*. عورت *āwrat*.

Wood, s. (timber) چوب *chob*. هیزم *hezam*.
خشب *khashb*.

Wool, s. پشم *pashm*.

Word, s. سخن *sakhan*. کلام *kalám*.

World, s. عالم *ālam*. جهان *jahán*. دنیا *danyá*.

سپهر *sipahr*. The world does not remain to
any one, جهان نماند بکس *jahán namána*
ba kas.

- Worm, s. کرم *karm*. دود *dúul*.
 Wound, s. زخم *zakhm*. جراحت *jaráhat*. حسگی
khastagi. ریش *resh*.
 Wreath, s. تاج گل *taj-i gul*.
 Wrinkle, s. چین *chin*. شکن *shakan*.
 Write, v. نوشتن *nawishtan*. کتب کردن *katb*
kardan.
 Writer, s. کاتب *kátab*. مـشـی *manshi*.
 ' Wrong, a. نـا صواب *ná sawáb*. نا حق *na hak*.
 نـا مناسب *ná manásab*.

Y.

- ' Year, s. سال *sál*. A hundred years, صد سال *sad*
sál.
 Yellow, a. زرد *zard*.
 Yes, interj. آری *ári*. بلی *balí*.
 Yesterday, s. دیروز *deroz*. روز گذشته *roz-i*
gazashtah.
 ' Yield, v. تسلیم کردن *taslim kardan*. کم گرفتن
kam gariftan.
 ' You, pron. شما *shamá*.
 ' Young, a. جوان *jawán*. تر *tar*.

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

